

gazeta

JASTKOWSKA

samorządowo
- społeczna

Gmina
Jastków

WESOŁYCH ŚWIĄT!!!

Przedsiębiorcy Ziemi
Jastkowskiej
> 6-9

Kiermasz
adwentowy
> 10-11

Gminne
inwestycje
> 30-31

Uchwały Rady Gminy Jastków

W dniu 31 października 2025 r. odbyła się XIX sesja Rady Gminy Jastków.

Podczas sesji Rady Gminy Jastków jednym z najważniejszych punktów było uroczyste wręczenie Nagród Wójta nauczycielom pracującym w placówkach oświatowych na terenie naszej gminy. Nagrody stanowią wyraz uznania za zaangażowanie, pasję oraz codzienną pracę na rzecz edukacji i rozwoju dzieci i młodzieży. Gratulujemy wyróżnionym oraz dziękujemy wszystkim nauczycielom za ich wkład w budowanie przyszłości naszej społeczności.

Rada przyjęła także sprawozdania z realizacji:
- Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej na lata 2024-2030 za rok 2024,
- Gminnej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych na lata 2022-2031 za rok 2024.

Zgodnie z porządkiem obrad, przyjęto następujące uchwały:

- 1) UCHWAŁA NR XIX/143/2025 RADY GMINY JASTKÓW z dnia 31 października 2025 r. w sprawie udzielenia pomocy finansowej Powiatowi Lubelskiemu.
- 2) UCHWAŁA NR XIX/144/2025 RADY GMINY JASTKÓW z dnia 31 października 2025 roku w sprawie określenia wysokości stawek podatku od nieruchomości obowiązujących na terenie gminy Jastków na rok 2026
- 3) UCHWAŁA NR XIX/145/2025 RADY GMINY JASTKÓW z dnia 31 października 2025 r. w sprawie obniżenia średniej ceny skupu żyta przyjmowanej do obliczenia podatku rolnego na 2026 rok
- 4) UCHWAŁA NR XIX/146/2025 RADY GMINY JASTKÓW z dnia 31 października 2025 r. w sprawie określenia wysokości rocznych stawek podatku od środków transportowych obowiązujących na terenie gminy Jastków na 2026 rok
- 5) UCHWAŁA NR XIX/147/2025 RADY GMINY JASTKÓW z dnia 31 października 2025 r. w sprawie uchwalenia Wieloletniego Programu Współpracy Gminy Jast-

ków z organizacjami pozarządowymi i podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24.04.2003 r. o działalności pożytku publicznego i wolontariacie na lata 2026-2030.

6) UCHWAŁA NR XIX/148/2025 RADY GMINY JASTKÓW z dnia 31 października 2025 r. w sprawie zmian w Wieloletniej Prognozie Finansowej na lata 2025 - 2036.

7) UCHWAŁA NR XIX/149/2025 RADY GMINY JASTKÓW z dnia 31 października 2025 r. w sprawie zmian uchwały budżetowej na 2025 rok.

W dniu 28 listopada 2025 r. odbyła się XX sesja Rady Gminy Jastków.

Zgodnie z porządkiem obrad, przyjęto następujące uchwały:

- UCHWAŁA NR XX/150/2025 RADY GMINY JASTKÓW z dnia 28 listopada 2025 r. w sprawie uchylenia UCHWAŁY NR XIX/145/2025 RADY GMINY JASTKÓW z dnia 31 października 2025 r. w sprawie obniżenia średniej ceny skupu żyta przyjmowanej do obliczenia podatku rolnego na 2026 rok
- UCHWAŁA NR XX/151/2025 RADY GMINY JASTKÓW z dnia 28 listopada 2025 r. w sprawie obniżenia średniej ceny skupu żyta przyjmowanej do obliczenia podatku rolnego na 2026 rok
- UCHWAŁA NR XX/152/2025 RADY GMINY JASTKÓW z dnia 28 listopada 2025 r. w sprawie określenia terminu, częstotliwości i trybu uiszczania opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi.
- UCHWAŁA NR XX/153/2025 RADY GMINY JASTKÓW z dnia 28 listopada 2025 r. w sprawie określenia szczegółowego sposobu i zakresu świadczenia usług odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości i zagospodarowania tych odpadów w zamian za uiszczoną przez właściciela nieruchomości opłatą.
- UCHWAŁA NR XX/154/2025 RADY GMINY JASTKÓW z dnia 28 listopada 2025 r. w sprawie zmiany uchwały nr XVIII/139/2025 Rady Gminy Jastków z dnia 26

września 2025 r. w sprawie pomnika przyrody Alei Lipowej w miejscowości Tomaszowice Kolonia, Gmina Jastków.

- UCHWAŁA NR XX/155/2025 RADY GMINY JASTKÓW z dnia 28 listopada 2025 r. w sprawie ustalenia trybu udzielania i rozliczania dotacji dla publicznych i niepublicznych podmiotów oświatowych prowadzonych przez osoby fizyczne i prawne inne niż jednostka samorządu terytorialnego oraz trybu przeprowadzania kontroli prawidłowości ich pobrania i wykorzystania.
- UCHWAŁA NR XX/156/2025 RADY GMINY JASTKÓW z dnia 28 listopada 2025 r. w sprawie Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Jastków na lata 2026-2029.
- UCHWAŁA NR XX/157/2025 RADY GMINY JASTKÓW z dnia 28 listopada 2025 r. w sprawie zmian w Wieloletniej Prognozie Finansowej na lata 2025 - 2036.
- UCHWAŁA NR XX/158/2025 RADY GMINY JASTKÓW z dnia 28 listopada 2025 r. w sprawie zmian uchwały budżetowej na 2025 rok.

MAREK OKOŃ, PRZEWODNICZĄCY RADY GMINY

dla pracy nauczycieli, którzy swoim codziennym zaangażowaniem i pomysłowością kształtują młode pokolenia i są często drogowskazem w zawiłościach życia, liderami, za którymi podąża młode pokolenie.

Wojciech Tobota – nauczyciel matematyki w Szkole Podstawowej im. Józefa Piłsudskiego w Jastkowie;

Aneta Chabros – nauczyciel edukacji wczesnoszkolnej w Szkole Podstawowej im. Anny i Andrzeja Nowaków w Ożarowie;

Beata Szypuła – nauczyciel matematyki w Szkole Podstawowej im. Bolesława Prusa w Plouszowicach;

Marta Duk – nauczyciel plastyki, muzyki, bibliotekarz, logopeda w Szkole Podstawowej im. Józefa Ignacego Kraszewskiego w Snopkowie;

Lidia Rejmak – nauczyciel matematyki w Szkole Podstawowej im. Jana Pawła II w Tomaszowicach;

Ewa Chęć – nauczyciel współorganizujący proces kształcenia, pedagog specjalny w Przedszkolu Samorządowym w Jastkowie;

Jowita Prątkowska - nauczyciel wychowania przedszkolnego, nauczyciel języka angielskiego w Przedszkolu w Snopkowie.

Gratulujemy nagrodzonym nauczycielom i dziękujemy za oddaną pracę, a z okazji minionego Dnia Edukacji Narodowej życzymy zdrowia, wielu sukcesów w życiu zawodowym i osobistym.

REFERAT EDUKACJI KULTURY SPORTU I SPRAW SPOŁECZNYCH

REDAGUJE ZESPÓŁ:

gazeta
JASTKOWSKA

Ewa Dziadosz
(dziadosz.ewa@gmail.com),

Helena Skomorowska, Teresa Kot, Magdalena Zarzeka, Eliza Pielacha, Patrycja Bogusław, Marcin Abramek, Kamil Ziółkowski

nakład numeru: 2 000 sztuk

www.jastkow.pl; gazeta@jastkow.pl

Szanowni Mieszkańcy

Jeszcze niedawno podziwialiśmy piękną, złocistą jesień, która mieniła się wszystkimi barwami, ale druga połowa listopada przywitała nas śniegiem i lekkim mrozem. Starsi mieszkańcy z uśmiechem przypominają, że kiedyś o tej porze roku śnieg sięgał niemal po pas. Zimowa aura cieszy nasze oczy, a dzieci z radością korzystają z pierwszych chwil długo wyczekiwanej zimy. Zapewniam jednak, że na bieżąco dbamy o przejezdność naszej infrastruktury drogowej, choć – jak Państwo wiedzą – nie jesteśmy w stanie dotrzeć w każde miejsce jednocześnie. Proszę więc o wyrozumiałość i ostrożność na drogach.

Za nami czas pełen ważnych wydarzeń. Listopad od lat zajmuje szczególne miejsce w kalendarzu naszej gminy. Wspólnie uczciliśmy 107. rocznicę odzyskania przez Polskę niepodległości, organizując gminno-parafialne obchody Święta Niepodległości. Uroczystości rozpoczęły się złożeniem kwiatów pod Pomnikiem Nieznanego Żołnierza na cmentarzu w Jastkowie, a następnie mszą świętą i przemarszem na Cmentarz Legionistów. Tam, wspólnie z władzami gminy Garbów, mieszkańcami i gośćmi, odśpiewaliśmy hymn Polski, oddając hołd tym, którzy walczyli o wolność ojczyzny.

Patriotyczna atmosfera towarzyszyła również licznym wydarzeniom rozgrywającym się w różnych miejscowościach naszej gminy. W parafiach, szkołach, instytucjach i ośrodkach kultury odbyły się koncerty, programy artystyczne, spotkania okolicznościowe i inicjatywy przygotowane z wielkim zaangażowaniem przez mieszkańców, społeczności szkolne oraz lokalne organizacje. Dzięki tym wspólnym działaniom mogliśmy w wyjątkowy sposób przeżyć rocznicę odzyskania niepodległości, łącząc pamięć historyczną z radością wspólnego świętowania. Cieszy, że tak wiele osób aktywnie włącza się w pielęgnowanie patriotycznych tradycji. To dzięki Waszej obecności, otwartości i pracy listopadowe obchody w naszej gminie nabierają szczególnego charakteru, a atmosfera tego czasu staje się pełna dumy, jedności i wdzięczności wobec pokoleń, które walczyły o wolność naszej Ojczyzny.

Ogromnym wydarzeniem dla naszej społeczności był także 95. jubileusz Szkoły Podstawowej im. Józefa Piłsudskiego w Jastkowie,

przypadający w roku obchodów 110. rocznicy bitwy pod Jastkowem. Uroczystości zgromadziły wielu gości i była pięknym świętem całej szkolnej społeczności. Szkoła od pokoleń kształtuje młodych ludzi w duchu odpowiedzialności, poszanowania tradycji i miłości do ojczyzny. To szkoła, która miała być żywym pomnikiem czynu Legionistów – i ta idea wciąż jest obecna, a pamięć o naszych przodkach jest pielęgnowana i przekazywana dalej.

Równolegle intensywnie pracujemy nad rozwojem naszej gminy. Trwa tworzenie nowej strony internetowej oraz aplikacji mobilnej, aby mieszkańcy mogli szybciej i wygodniej otrzymać ważne informacje. Końcówka roku to również wymagający czas dla finansów. Prace nad budżetem nie należą do najłatwiejszych – szczególnie przy ograniczonych środkach zewnętrznych. Wciąż czekamy na oceny wniosków dotyczących m.in. rewitalizacji budynku GOKiS w Dąbrowicy oraz budowy i przebudowy ulicy Szkolnej w Snopkowie. Mimo trudności inwestycje postępują zgodnie z harmonogramem.

Zakończenie prac przy infrastrukturze wokół zalewu planowane jest na maj, zaś odbiory i oficjalne otwarcie – na czerwiec. Ostatnie spotkania z wykonawcą potwierdzają, że wszystko przebiega zgodnie z planem. Również żłobek nabiera wyrazu – nie tylko dzięki odświeżonej elewacji, ale przede wszystkim dzięki intensywnym pracom wewnątrz. Cieszą też kolejne wyremontowane drogi – w Dąbrowicy ulice Legionistów i Kresowa otrzymały nową, bezpieczniejszą na-

wierzchnię. Trwa budowa ogólnodostępnej infrastruktury sportowej w Tomaszowicach. Z powodu nieoczekiwanych problemów terenowych odbiory przesunięto na wiosnę. Podobnie na ul. Podleśnej – wykonawca musiał przygotować dodatkowe operaty i podziały, których wcześniej nie doszacował, co niestety wydłużyło realizację inwestycji.

Dużym wyzwaniem pozostają prace nad planem ogólnym gminy. Bilansowanie terenów mieszkaniowych wskazało szereg ograniczeń, wpływających na możliwości lokalizacji nowej zabudowy mieszkaniowej (tereny zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej, tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej oraz tereny zabudowy zagrodowej). Uzupełnianie istniejącej zabudowy mieszkaniowej będzie możliwe jedynie tam, gdzie pozwalają na to układ przestrzenny oraz dostęp do dróg publicznych, poprzez wyznaczenie obszarów uzupełniania zabudowy zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Rozwoju i Technologii z dnia 2 maja 2024 r. w sprawie sposobu wyznaczania obszaru uzupełnienia zabudowy w planie ogólnym gminy. W toku jest również postępowanie przetargowe dotyczące obrony cywilnej. Niestety, opóźnienia w podpisywaniu umów sprawiły, że część planowanych działań musieliśmy ograniczyć. Jednocześnie, zgodnie z nowymi przepisami, podjęliśmy decyzję o doposażeniu jednostek OSP, by jeszcze skuteczniej mogły dbać o bezpieczeństwo mieszkańców.

Zorganizowany po raz drugi w Jastkowie kiermasz bożonarodzeniowy upłynął w pogodnej atmosferze, a uczestnicy radośnie korzystali z przygotowanych atrakcji. Wspólne rozświetlenie choinki nadało wydarzeniu symboliczny, przedświąteczny charakter i stało się momentem, który zgromadził wszystkich w jednym miejscu. Ponownie można było się przekonać, że lokalne inicjatywy skutecznie integrują społeczność i tworzą przestrzeń dla wspólnoty. Reakcje uczestników potwierdzają, że wydarzenie na stałe wpisało się w kalendarz gminnych przedsięwzięć i stanowi ważny element przygotowań do świąt Bożego Narodzenia.

Życzę Państwu spokojnych przygotowań do świąt, zdrowia, ciepła i wzajemnej życzliwości.

PAWEŁ JĘDRZEK

Koła Gospodyń Wiejskich – początki

Jubileusz 60-lecia KGW Panieńszczyzna - Jastków

Początki naszej działalności sięgają lat 60-tych. Koło Gospodyń Wiejskich, zgodnie z obowiązującymi zasadami, założone zostało w 1965 roku w strukturze działającego w Panieńszczyźnie Kółka Rolniczego. Jak czytamy w kronice Koła, początkowo członkinie koncentrowały się na pracach organizacyjnych, stopniowo podejmując coraz to nowe wyzwania.

W protokole z zebrania, które odbyło się 4 stycznia 1969 r., przy udziale przedstawicieli Kółka Rolniczego, składająca sprawozdanie przewodnicząca koła stwierdziła - „za fundusze które otrzymaliśmy od Kółka Rolniczego zorganizowaliśmy Dzień Dziecka, kurs kosmetyczny, jak również członkowie uczestniczyli w konkursie ogródków warzywno – kwiatowych”. Z kolei w planie pracy Koła na rok 1972 czytamy: „1. Udział w konkursie higienizacji obór i inwentarza, 2. Urządzenie wycieczki do W-wy. 3. Wyjazd do teatru, 4. Przeprowadzenie 500 godzin w czynnie społecznym przy budowie Ośrodka Zdrowia. 5. Zorganizowanie zespołu artystycznego”.

W sprawozdaniu za rok 1985 wieńczącym 20-letnią działalność koła czytamy, że działający w kole zespół artystyczny „W wyniku występów w Lubelskim Skansenie dwukrotnie prezentował się na Koncercie Festiwalu Kapel i Zespołów Ludowych w Kazimierzu, zespół uczestniczył w imprezach lokalnych na terenie gminy i wojewódzkich przeglądach zespołów kół gospodyń wiejskich na których uhonorowany był nagrodami pieniężnymi. Z okazji 20-lecia istnienia KGW w Zakładzie Doświadczalnym Uprawy Chmielu w Jastkowie odbyła się jubileuszowa impreza, w której uczestniczyły członkinie koła oraz władze partyjno-administracyjne gminy, na którą przybył również m. in. prezes WK ZSL Edward Harasim”.

Pierwszą przewodniczącą była pani Sulma, a po niej funkcję tę pełniły panie: Janina Zygmunt, Janina Spaczyńska, Wiesława Łapanowska, Anna Szczotka, Zofia Ligeża, Janina Jabłońska oraz Teresa Zawiałak. Ja mam zaszczyt tę funkcję pełnić od trzech lat. Od 2016 roku koło działa pod nazwą KGW Panieńszczyzna- Jastków. Zgodnie z nowymi przepisami koło zostało zarejestrowane w Krajowym Rejestrze Kół Gospodyń Wiejskich 24 października 2019 r. Wśród wielu aktywności, którym poświęcamy swój czas, można wyróżnić organizowanie warsztatów rękodzielniczych dla lokalnej społeczności, dla dzieci ze szkół, przedszkola a także dla maluchów ze żłobka. Warsztaty te cieszą się coraz większym zainteresowaniem.

Jednocześnie same chętnie bierzemy udział w szkoleniach prowadzonych przez doświadczonych instruktorów, aby doskonalić swoje umiejętności. Specjalizujemy się w wielu technikach; tworzymy wyroby z papierowej wikliny, wykonujemy anioły i obrazy techniką powertextu, a także wykorzystujemy różnorodne metody przy zdobieniu jajek wielkanocnych oraz bombek. Co roku bierzemy udział w kiermaszach na których prezentujemy nasze prace. Tworzone przez nas stroiki zdobywają nagrody i wyróżnienia w konkursach powiatowych, a palmy wielkanocne zdobią świąteczne stoły w wielu domach. Gdy zaś zbliża się czas zbioru plonów, z radością przygotowujemy się do corocznego święta, jakim są dożynki gminne.

Głównym celem naszej działalności jest wspieranie rozwoju społecznego i kulturalnego gminy, aktywacja mieszkańców wsi oraz popularyzacja pięknych pieśni i strojów ludowych. Promujemy kulturę ludową poprzez charytatywne występy, między innymi na Zamku Lubelskim, w Domu Kultury LSM, na Dniu Sąsiada w Carrefourze w Lublinie czy podczas wigilii dla samotnych oraz w Domu Opieki i Rehabilitacji Comfort Place w Jastkowie. Aktywnie uczestniczymy w życiu społecznym i kulturalnym gminy, powiatu i województwa. Brałyśmy udział w Bitwie Regionów., z dumą wspominamy zajęcie II miejsca w plebiscycie Dziennika Wschodniego „Gospodynie na medal”, a także wyróżnienie, które otrzymaliśmy w 2017 roku od wojewody lubelskiego za naszą działalność. Dla lokalnej społeczności Koło Gospodyń Wiejskich to pewność, że w okolicy nie brakuje kobiet z inicjatywą. Jesteśmy ambasadorkami folkloru, miejscowej tradycji, kultury i kuchni. Ale nie zapominamy również o własnym rozwoju - realizujemy nasze pasje, wspólnie wyjeżdżamy do teatru, czy na warsztaty wyjazdowe angażując w te wyjazdy także mieszkańców naszej społeczności.

Naszą uroczystość zaszczycili zaproszeni znakomici goście. Koło otrzymało dyplomy uznania za wieloletnią działalność, kultywowanie tradycji i promocję kultury ludowej oraz zaangażowanie w życie społeczności lokalnej. Dyplomy wręczyli nam: pani poseł Magdalena Filipek-Sobczak, wicemarszałek Województwa Lubelskiego pan Marek Wojciechowski, radny Powiatu Lubelskiego pan Grzegorz Kozioł, prezes Lubelskiej Izby Rolniczej pan Gustaw Jędrejek oraz wójt gminy Jastków pan Paweł Jędrejek

PRZEWODNICZĄCA KOŁA
BARBARA SUSEL

Impulsem do przygotowania artykułu o historii powstania i działalności kół gospodyń w Polsce był jubileusz obchodzony w tym roku przez kolejne Koło Gospodyń Wiejskich w naszej gminie. Tym razem było to koło Panieńszczyzna – Jastków, świętujące Jubileusz 60-lecia działalności. Połączenie dwóch miejscowości w jedno koło miało miejsce niedawno. 4 kwietnia 2016 r. podjęta została zgodna decyzja, że koło przyjmie nazwę Koło Gospodyń Wiejskich Panieńszczyzna – Jastków, tym samym jubileusz dotyczy w głównej mierze powstałego w 1965 r. (w strukturze Kółka Rolniczego w Panieńszczyźnie) KGW Panieńszczyzna.

Historia powstania organizacji kobiecych na wsi jest niejednorodna i różne daty są brane za początek tworzenia kół. Część publikacji podaje powstanie w roku 1866, w zaborze pruskim, w Piasecznie koło Gniewa, Towarzystwa Gospodyń. W innych materiałach wskazuje się rok 1877, gdzie we wsi Janisławice pod Skierniewicami (na terenie zaboru rosyjskiego) utworzono Koło Gospodyń Wiejskich. Nie ulega wątpliwości, że były to diametralnie różne pomysły. Inicjatywę w Piasecznie podjął dzierżawca majątku chcąc tym samym poprzeć aspiracje chłopów chętnych do działalności społecznej. Autorką drugiej inicjatywy była nauczycielka, członkini partii Proletariat, którą kierowały zupełnie odmienne zamiary. Wielu badaczy wskazuje jednak, że początek szerszej działalności gospodyń wiejskich został sfinalizowany przez Marię Kleniewską, która w oparciu o własne doświadczenia (prowadzenie ochronki dla dzieci wiejskich, zakładanie szwalni dla wiejskich dziewcząt) organizowała do tych celów ziemianki. W 1895 r. powstało

„Koło Pracy Kobiecej”,

w skład którego weszło 10 ziemianek z okolicznych majątków. Celem tego Koła było wzajemne wsparcie w podnoszeniu poziomu gospodarowania, szerzenie oświaty i zwiększenie roli kobiet wiejskich. Początkowo Koło działało na terenie Kongresówki w konspiracji, następnie od roku 1902 była to działalność jawna pod nazwą Delegacja Kobiet Wiejskich, a następnie Koła Gospodyń Wiejskich, choć ostatecznie organizacja przyjęła nazwę Zjednoczone Koło Ziemianek, w ramach którego zarysował się podział na ziemianki i włościanki. Podobne organizacje ziemianek odnotowano w Galicji i zakładane przez nie koła gospodyń rozwijały się pomyślnie. Gorzej sytuacja wyglądała w zaborze pruskim, gdzie powstało zaledwie kilka kół. Podczas pierwszej wojny światowej koła ziemianek prowadziły głównie działalność charytatywną, natomiast koła włościanek wznowiły swoją działalność dopiero pod koniec wojny.

Była też inna forma organizowania się i działalności kobiet, to kółka rolnicze. W Galicji w 1908 roku władze kółek rolniczych umożliwiły organizowanie oddziałów kobiecych, których członkinie nabyły w roku 1912 prawo głosowania w ramach macierzystego kółka rolniczego. Również w Królestwie Kongresowym równoległe z powstawaniem kółek rolniczych tworzone były koła gospodyń.

Działania te miały niejednorodny charakter. Różnice wynikały zarówno z miejsca tworzenia – na terytorium danego zaborcy, ale też można było dostrzec różnice ideowe, które wywierały określony wpływ na charakter prowadzonej działalności. Mimo tych różnic w tworzeniu oraz zakresie działalności pod koniec okresu międzywojennego dało się zauważyć znaczną aktywność organizacji kobiecych, które koncentrowały się na:

- działalności oświatowo-kulturalnej (kursy, popularyzacja książek, słuchanie radia, prace świetlicowe, pokazy oraz wycieczki i imprezy towarzyskie),
- podejmowaniu tematyki z zakresu wychowania i opieki nad dzieckiem (prowadzenie placówek opiekuńczych, dziecińców letnich, czy ognisk matki i dziecka)
- organizowaniu przysposobienia do obrony kraju
- dążeniu do poprawy jakości życia na wsi (kursy higieny, pierwszej pomocy, zasad odżywiania)

Koła gospodyń wiejskich w okresie międzywojennym odgrywały znaczną rolę w środowiskach wiejskich. Niestety, wybuch drugiej wojny światowej przerwał całkowicie jakąkolwiek działalność społeczną.

Po wojnie

nowe władze w kraju, dostrzegając potencjał środowiskowy i pożyteczną działalność, którą można wykorzystać do celów politycznych, odniosły „sukces” łącząc różne koła gospodyń. Powołany został Związek Samopomocy Chłopskiej, przy którym zawiązywały się koła gospodyń wiejskich, ale też masowo powstawały kółka rolnicze. Władze bardzo szybko wbudowały te organizacje w system nakazowo-rozdziałczy oraz usytuowały je w kontrze do powstającego Niezależnego Samorządnego Związku Zawodowego Rolników Indywidualnych. Ważną zasadą dla ówczesnej PZPR była aktywizacja społeczno-produkcyjna chłopów i tym samym rosła rola kół gospodyń, które podejmowały wiele inicjatyw społecznych, zbieżnych z celami państwa. W takiej rzeczywistości koła gospodyń wiejskich dotrwały do roku 1989 i chociaż dla

wielu były reliktem poprzedniej epoki nie uległy zagładzie i działały nadal przy kółkach rolniczych. Część kół „wybiła się na niepodległość” uzyskując osobowość prawną poprzez rejestrację jako stowarzyszenia.

Ciekawe dane pochodzą z badań (Zajko Czochańska 2017, s. 89). Koła gospodyń wiejskich na łamach „Przyjaciółki” w początkach lat 60. XX wieku) z których wynika że w roku 1961 powstało 11 469 kół, w 1973 – 34 000, w 1984 – 35 300, w 1998 -23 847, w 2003 – 18 143 i w 2017- 25 000. Jak widać z tych danych apogeum rozwoju kół przypada na okres po stanie wojennym. W roku 2018 przedłożony został pod obrady Sejmu RP rządowy projekt ustawy o kołach gospodyń wiejskich, którą po licznych dyskusjach, Sejm uchwalił 9 listopada 2018 r. Przepisy ustawy stanowią podstawę do tworzenia kół gospodyń wiejskich na zupełnie odmiennych zasadach.

Koło zarejestrowane

w Krajowym Rejestrze Kół Gospodyń Wiejskich, który prowadzi Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa, nabywa osobowość prawną, może ubiegać się o wsparcie finansowe na realizację celów statutowych i brać udział w programach dotacyjnych. Posiadanie osobowości prawnej pozwala kołu być pełnoprawnym uczestnikiem obrotu prawnego, gospodarczego i społecznego. Ponadto ustawa określa, że koło gospodyń wiejskich jest dobrowolną, samodzielną organizacją, niezależną od administracji rządowej i samorządowej. Członkiem koła gospodyń

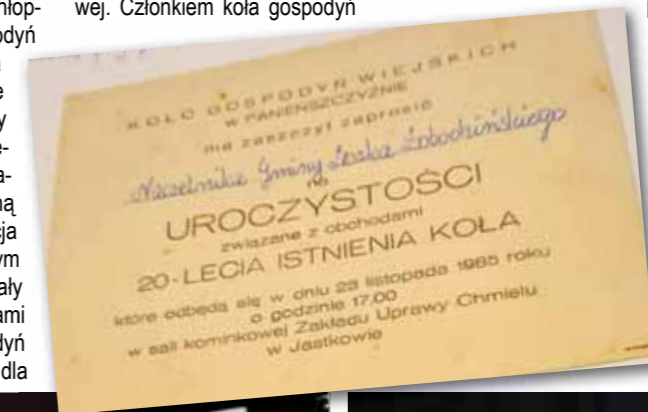
może być każda osoba, która ukończyła 18 lat. Pomimo typowo kobiecej nazwy koła mogą zakładać i również do nich należeć mężczyźni.

Generalnie, nowe przepisy wzmocniły rolę kół gospodyń wiejskich. Zapewne autorzy ustawy mieli na celu próbę odgórnego zaktywizowania środowisk wiejskich i danie możliwości chętnym osobom szerokiej działalności na rzecz środowiska lokalnego, również politycznej. Rzeczywiście istotnie wzrosła liczba kół w Polsce. Wg stanu na 11 czerwca 2025 roku w KRKGW zarejestrowanych było 17 096 KGW. Najwięcej kół rozpoczęło działalność w 2018 roku – 4648, a np. w 2025 roku 760. W naszym województwie wg Rejestru jest 1854 kół, co daje nam trzecie miejsce w kraju. Czy wszystkie koła utrzymają się i będą prowadziły działalność? Jest jeszcze zbyt wcześnie na próbę oceny

Jeśli chodzi za o nowopowstałe koła w naszej gminie, to po wejściu w życie ustawy utworzyło się sześć kół –Smugi, Marysin, Natalin, Sieprawice, Sieprawki i Tomaszowice. W niektórych z tych miejscowości dawniej działały koła ale rozpadły się i trudno mówić o kontynuacji. Aktualnie działa w gminie 16 Kół Gospodyń Wiejskich. Jak to zwykle bywa dały się słyszeć również głosy krytyczne, co do samej treści ustawy (była już kilka razy nowelizowana), jak i co do intencji rządzących, zabiegających o aktywny elektorat w różnych środowiskach. Jednak śledząc formy działalności kobiet w różnych uwarunkowaniach historycznych, politycznych i gospodarczych na przestrzeni wielu lat, dokładnie widać, że w centrum zainteresowania są sprawy własnego, najbliższego środowiska i że posługując się „babką mądrością” organizacje kobiece przetrwały i odgrywają znaczącą rolę w życiu wsi.

TERESA KOT

W opracowaniu korzystałam m.in. z artykułu „Historia kół gospodyń wiejskich – między emancypacją a kolonizacją wsi” Piotr Frączak, Stowarzyszenie Dialog Społeczny, nr 55 „Kwartalnika Trzeci Sektor”, oraz oficjalnej strony Prezydenta RP – Historia kół Gospodyń Wiejskich

DĄBROWICKIE SADY Z PERSPEKTYWY PÓŁWIECZA

Nie jest to prze-
nazywać drzewa
wszystkich ozdób, którymi ziemia jest okryta – powie-
działa księżna Izabela Czartoryska. Pięćdziesiąt lat minęło od
czasu, gdy grupa rolników gospodarujących w Dąbrowicy, posta-
nowiła radykalnie zmienić profil swojej działalności. Zamiast tra-
dycyjnych upraw (zboża, ziemniaki, buraki cukrowe) na ich polach
pojawiły się drzewa owocowe: jabłonie, wiśnie, grusze, śliwy.

Z kart historii rodzimego sadownictwa i ogrodnictwa

Dąbrowickie sady, założone w połowie lat siedemdziesiątych XX w., wpiły się w wielowiekową tradycję lubelskiego ogrodnictwa i sadownictwa. Wspaniałe ogrody w stylu włoskim posiadali przy swojej rezydencji Firlejowie. Uprawiano tu różne gatunki drzew owocowych, warzyw i ozdobnych roślin rodzimych oraz sprowadzanych z zagranicy, zwłaszcza z Włoch.

Początki nowoczesnego sadownictwa w naszej części Polski są związane z działalnością arystokratycznego rodu Czartoryskich, a konkretnie z Izabelą Czartoryską. W swoich posiadłościach (tzw. klucz końskowski), a konkretnie w miejscowości Pożóg, założyła ona ogród o powierzchni 9 ha, w którym posadzono kilkadziesiąt gatunków drzew i krzewów i 180 gatunków roślin. Swoje doświadczenia związane z tym przedsięwzięciem opisała w publikacji pt. *Mysli różne o sposobie zakładania ogrodów* (wyd. Wrocław, 1805 r.). Po powstaniu listopadowym władze rosyjskie skonfiskowały dobra końskowskie, które przeszły na własność zaborczego państwa. Po odzyskaniu niepodległości na terenach dawnego ogrodu Czartoryskich powstał Zakład Hodowli Drzew i Krzewów Owocowych. Wokół tego ośrodka skupiło się środowisko sadowników, ogrodników, szkółkarzy, którzy w okresie II Rzeczypospolitej osiągnęli w skali krajowej znaczące wyniki w zakresie produkcji owocowej, warzywnej, kwiatowej.

Z tym właśnie środowiskiem związany był Andrzej Koter, prekursor nowoczesnego sadownictwa i ogrodnictwa w Dąbrowicy. Urodzony w 1888 r. w Rudach koło Puław, ukończył szkołę elementarną w Końskowoli, a następnie rolniczo-pszczelarską w Pszczelinie. W 1917 r. został prezesem Związku Kółek Rolniczych Ziemi Lubelskiej. Rozpoczął też karierę polityczną jako działacz PSL „Wyzwolenie”, a później Obozu Zjednoczenia Narodowego, pełniąc funkcję posła kilku kadencji. W roku 1914 nabył 8 ha ziemi w Dąbrowicy i wraz

z żoną Zofią z Gorcyców osiedlił się w naszej miejscowości. To właśnie on wprowadził nowoczesne metody w zakresie gospodarowania, opierając się na doświadczeniach Instytutu Sadownictwa w Skierniewicach, z którym współpracował. Warto w tym miejscu dodać, że na podobny krok, czyli przeniesienie z okolic Końskowoli i Pożoga bliżej Lublina, zdecydowali się również przedstawiciele innych tamtejszych rodzin. Posiadłość w Dąbrowicy nabył wówczas mój

pradziadek Andrzej Taracha. Ponieważ kupił on znaczny areal ziemi, tę część miejscowości nazywano przez długi czas „Tarachówka”.

Sady „zablokowane” w Dąbrowicy

Nie ulega wątpliwości, że to właśnie przykład i ogrodniczy sukces rodziny Koterów skłonił w połowie lat siedemdziesiątych ubiegłego wieku grupę rolników do odejścia od tradycyjnych na naszym terenie upraw i zastąpienia ich sadami owocowymi. Warto pamiętać, że pół wieku temu nasza rzeczywistość polityczna, społeczna, gospodarcza różniła się zasadniczo od współczesnych realiów. Polska znajdowała się w bloku państw komunistycznych i była uzależniona pod wieloma względami od ZSRR. System ten w latach siedemdziesiątych wchodził w okres kryzysu, a równocześnie pojawiały się pewne próby systemowej liberalizacji w niektórych limitowanych obszarach, zwłaszcza w gospodarce. Polem eksperymentu w tym zakresie stała się Polska, ówczesny PRL rządzony przez Edwarda Gierka. Pozwolono wówczas na pewne otwarcie w zakresie kultury oraz pozyskano zagraniczne kredyty. Uzyskane w ten sposób środki zostały skierowane w różne obszary gospodarki, zwłaszcza przemysł ciężki, ale również rolnictwo. Polska wieś od połowy dekady zaczęła się zmieniać. Dzięki nisko oprocentowanym kredytom wprowadzono zmiany w zakresie gospodarki rolnej, na przykład nowe uprawy oraz specjalistyczne formy gospodarowania (m.in. w obszarze sadownictwa i ogrodnictwa).

Grupa gospodarzy z Dąbrowicy

skorzystała z możliwości. Utworzona została spółdzielnia, podpisano umowy na dostawy owoców. Jesienią 1974 r. rozpoczęła się wielka akcja sadzenia kilkudziesięciu tysięcy sadzonek drzew owocowych. Na założenie sadów zdecydowali się wówczas Goralowie, Gorcycowicze, Hawryłowie, Łazarzowie, Muratowie, Tarachowie, Teterowie i Wartaczowie oraz inne rodziny spokrewnione z wymienionymi lub posiadające w Dąbrowicy ziemię.

Decyzja o założeniu sadów wiązała się z pewnym ryzykiem, jednakże okazała się trafna. Po kilku latach niskopienne drzewka weszły w okres pełnego owocowania, a rynek wchłaniał każdą ilość owoców. Część produkcji szła na eksport, przede wszystkim do krajów bloku wschodniego. Najlepszy okres pod względem dochodów to lata osiemdziesiąte i dziewięćdziesiąte. Środki uzyskane ze sprzedaży owoców pozwoliły na podniesienie poziomu życia sadowników, budowę nowych domów i budynków gospodarczych, zakup sprzętu rolniczego. Kolejne dekady nie były już tak korzystne. Wejście Polski do Unii Europejskiej, otwarcie rynku na produkty rolnicze z zagranicy, zwiększenie arealu sadów oraz kosztów produkcji, przejęcie dystrybucji i handlu owocami przez podmioty zagraniczne to czynniki, które doprowadziły do zmniejszenia dochodowości, zwłaszcza niewielkich gospodarstw rodzinnych, typowych dla Lubelszczyzny. Obecnie areal zajęty przez sady jest znacznie mniejszy. Niektórzy sąsiedzi zrezygnowali z produkcji owoców. Działki rolne są zamieniane na budowlane i sprzedawane. Oczywiście bardziej dogłębne opracowanie tematu dąbrowickich sadów wymaga dłuższego czasu, kwerend archiwalnych, rozmów z sadownikami, itd.

Natomiast w tym miejscu chciałbym wyrazić słowa podziękowania wszystkim Sadownikom, moim sąsiadom, za ich trud i

ciężką pracę, za umiłowanie ziemi, sadownictwa, za to codzienne obcowanie z naturą, z drzewami dającymi smaczne owoce. W ten sposób wpisują się oni w Boski zamysł, aby człowiek, uprawiając ziemię, czynił ją sobie poddaną. Od wielu lat, nasza lokalna społeczność gromadzi się przy kapliczce Matki Bożej na nabożeństwach majowych, prosząc o dobre plony. Każdego roku spotykamy się również na uroczystości poświęcenia pól (obok starego krzyża misyjnego znajdującego się na posesji państwa Hawryłów) lub przy wspomnianej kapliczce. Wyrażamy naszą wdzięczność za coroczne zbiory owoców i prosimy o błogosławieństwo na kolejne lata. Polecamy również Dobremu Bogu wszystkich zmarłych z naszej „kolonii sadowników”.

Na koniec chciałbym podziękować naszemu Wójtowi panu Pawłowi Jędrejkowi za docenienie ciężkiej pracy sadowników z Dąbrowicy, spotkanie z przedstawicielami tej społeczności w Urzędzie Gminy oraz pamiątkowe dyplomy. **CZESZY TARACHA**

Stare polskie odmiany jabłoni

W Polsce uprawia się około 40 milionów jabłoni, które dostarczają miliony ton owoców rocznie. Najpopularniejsze odmiany to Szampion, Idared, Golden Delicious, Gala i Jonagold. Do starych polskich odmian jabłoni należą Kosztela, Papierówka (Oliwka Żółta), Antonówka, Szara Reneta i Graftynek Prawdziwy. Te odmiany, często pochodzące z XVIII i XIX wieku, charakteryzują się unikatowymi smakami i są cennym dziedzictwem sadowniczym.

Kosztela: Znana co najmniej od XVII wieku, ceniona za słodki, miodowy smak. Jest odmianą jesienną, doskonałą do przetworów, a w przeszłości podobno ulubiony owoc Jana III Sobieskiego.

Papierówka: Zwana także Oliwką Żółtą, to popularna odmiana letnia, odporna na choroby i mróz. Owoce są słodkie, soczyste i idealne do jedzenia na surowo, ale nadają się również na przetwory.

Antonówka: Odmiana o kwaskowatych, zielonkawych owocach, idealna do produkcji soków i musów.

Szara Reneta: Odmiana, której historia sięga przed 1650 rok.

Graftynek Prawdziwy: Jest jedną z najstarszych odmian, wzmianki o niej pochodzą już z XVII wieku lub wcześniej.

Żeleźniak: Odmiana znana od XVII wieku lub wcześniej.

Malinówka Oberlandzka: Zwana popularnie Malinówką, jest kolejną znaną, starą odmianą

Rozmowa z Karoliną Pydą, rolniczką z Jastkowa

● **Gmina Jastków to Pani miejsce na ziemi — co najbardziej docenia Pani w naszej lokalnej społeczności i krajobrazie, pracując na co dzień na gospodarstwie?**

Gmina Jastków to miejsce, w którym naprawdę czuję, że jestem u siebie. Tu jest mój dom, moja ziemia, moja praca i moja codzienność. Najbardziej doceniam to, że żyją tu ludzie, którzy potrafią się wspierać i rozumieją wartość rolniczej pracy. Kiedy wychodzę rano w pole, czuję spokój i wdzięczność - za przestrzeń, za ciszę, za te nasze lubelskie pagórki. Tu dojrzewają moje truskawki i warzywa, tu dojrzewa również moje życie. Ten krajobraz daje mi siłę każdego dnia.

● **Jak wyglądał moment, w którym zrodził się pomysł, aby pokazać życie rolnicze w mediach społecznościowych jako „Mrs. Rolnikowa”?**

Tu akurat życie samo napisało mi scenariusz. Kiedy urodziłam bliźniaki musiałam zrezygnować z pracy na etacie. Zajął się wychowywaniem dzieci i dzięki temu zaczęłam być też częścią tworzenia naszego gospodarstwa. Kiedyś sama nie znałam pracy na roli od zaplecza i wiem, jak mało osób zna prawdziwe oblicze rolnictwa — zwłaszcza tego wykonywanego przez kobiety. Pewnego dnia pomyślałam: dlaczego tego nie pokazać? Chciałam opowiedzieć, jak wygląda życie pełne pasji, ale też ciężkiej pracy. Że rolniczka to kobieta, która potrafi wstać o świcie, prowadzić traktor, uprawiać truskawki, a jednocześnie być sobą — kobiecą, ambitną, rozwijającą się i przede wszystkim zadbana. Chciałam także obalić krzywdzące stereotypy jakie krążą o kobietach ze wsi.

Tak powstała „Mrs. Rolnikowa” - z potrzeby pokazania prawdziwego życia rolników.

● **Jaką jedną radę przekazałaby Pani młodym mieszkańcom gminy Jastków, którzy myślą o tym, by związać swoją przyszłość z rolnictwem lub życiem na wsi?**

Jeśli czujecie, że to Wasza droga - idźcie w nią odważnie. Rolnictwo nie jest łatwe, ale daje coś, czego nie da żadna inna praca - poczucie sensu, bliskość z naturą i satysfakcję z tego, że tworzy się coś prawdziwego. A dla mnie, jako rolniczki z gminy Jastków jest idealna - ziemia jest tu żywna,

warunki do upraw świetne, a lokalni mieszkańcy doceniają świeże i lokalne produkty. To miejsce, w którym można rozwijać swoją pasję i jednocześnie żyć spokojnie, z dala od nadmiernego pośpiechu. Jeżeli okażemy roli kawałek serca - to wieś i natura potrafią wynagrodzić cały trud jaki w nią wkładamy.

● **Pani aktywność w mediach i życiu publicznym jest coraz bardziej zauważalna — występuje Pani w programach, wydarzeniach branżowych czy różnych publikacjach. W jakich inicjatywach brała już Pani udział i jak wygląda takie doświadczenie „od środka”? Czy takie wystąpienia wpływają na Pani pracę na gospodarstwie lub na sposób, w jaki pokazuje Pani życie rolnicze w sieci?**

Miałam okazję uczestniczyć w różnych wydarzeniach branżowych, programach czy konkursach. W tym roku zdobyłam tytuł na „Najlepszego Przedsiębiorcę” w gminie Jastków, wygrałam również konkurs z branży jagodowej: „Truskawkowa Marka Roku 2025”. Jestem uczestniczką serialu dokumentalnego „Rolniczki” emitowanego na Polsat Cafe. Cyklicznie występuje także w telewizyjnym śniadaniowej promując tam polskie produkty i polskie rolnictwo. To tylko kilka przykładów osiągnięć jakie udało mi się zdobyć. Każde takie doświadczenie to dla mnie wyróżnienie i dowód, że głos kobiet w rolnictwie jest ważny i bardzo potrzebny.

Od środka to dużo emocji, przygotowań, ale też ogromna radość, że mogę reprezentować rolniczki z naszej gminy i naszego regionu. Czy wpływa to na moją pracę? Absolutnie nie, bo gospodarstwo zawsze jest na pierwszym miejscu. Ale daje mi to większą pewność siebie i motywację, by pokazywać życie rolnicze takie jakie jest naprawdę - z brudnymi rękami, zmęczeniem, ale też z dumą, pasją i miłością do tej ziemi.

Patrycja Bogusław

* Mrs. to angielski zwrot grzecznościowy, oznaczający „Pani”, używany wobec kobiet zameżnych lub wdów. W przeciwieństwie do bardziej neutralnego Ms., tradycyjnie wskazuje na stan cywilny kobiety. W piśmie jest to skrót od słowa „Mistress”, które dawniej oznaczało „panią domu”

SAMOZBIORY W SOCIAL MEDIACH

DEMOGRAFIA W PIGUŁCE (Źródło: GUS, 31.XII.2024)

Gmina Jastków ma 15 600 mieszkańców, z czego 50,8% stanowią kobiety, a 49,2% mężczyźni. W latach 2002-2024 liczba mieszkańców wzrosła o 35,0%. Średni wiek mieszkańców wynosi 40,3 lat i jest mniejszy od średniego wieku mieszkańców województwa lubelskiego oraz nieznacznie mniejszy od średniego wieku mieszkańców całej Polski. W gminie Jastków na 1000 mieszkańców pracuje 101 osób. 40,0% wszystkich pracujących ogółem stanowią kobiety, a 60,0% mężczyźni. Bezrobocie rejestrowane w gminie Jastków wynosiło w 2024 roku 5,5% (5,5% wśród kobiet i 5,5% wśród mężczyzn). W 2023 roku przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w gminie Jastków wynosiło 5 868,83 PLN, co odpowiada 77,30% przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia brutto w Polsce. Wśród aktywnych zawodowo mieszkańców gminy Jastków 1 208 osób wyjeżdża do pracy do innych gmin, a 478 pracujących przyjeżdża do pracy spoza gminy - tak więc saldo przyjazdów i wyjazdów do pracy wynosi -730. 40,5% aktywnych zawodowo mieszkańców gminy Jastków pracuje w sektorze rolniczym (rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo), 19,1% w przemyśle i budownictwie, a 16,0% w sektorze usługowym (handel, naprawa pojazdów, transport, zakwaterowanie i gastronomia, informacja i komunikacja) oraz 1,2% pracuje w sektorze finansowym (działalność finansowa i ubezpieczeniowa, obsługa rynku nieruchomości). Mieszkańcy gminy Jastków zawarli w 2023 roku 50 małżeństw, co odpowiada 3,2 małżeństwom na 1000 mieszkańców. Jest to znacznie mniej od wartości dla województwa lubelskiego oraz znacznie mniej od wartości dla Polski. W tym samym okresie odnotowano 1,3 rozwodów przypa-

dających na 1000 mieszkańców. 27,0% mieszkańców gminy Jastków jest stanu wolnego, 59,1% żyje w małżeństwie, 5,3% mieszkańców jest po rozwodzie, a 8,3% to wdowy/wdowcy.

Gmina Jastków ma ujemny przyrost naturalny wynoszący -4. Odpowiada to przyrostowi naturalnemu -0,26 na 1000 mieszkańców gminy Jastków. W 2023 roku urodziło się 118 dzieci, w tym 46,6% dziewczynek i 53,4% chłopców. Średnia waga noworodków to 3 333 gramów. Współczynnik dynamiki demograficznej, czyli stosunek liczby urodzeń żywych do liczby zgonów wynosi 0,81 i jest znacznie większy od średniej dla województwa oraz znacznie większy od współczynnika dynamiki demograficznej dla całego kraju.

W 2023 roku 46,2% zgonów w gminie Jastków spowodowanych było chorobami układu krążenia, przyczyną 22,4% zgonów w gminie Jastków były nowotwory, a 5,3% zgonów spowodowanych było chorobami układu oddechowego. Na 1000 ludności gminy Jastków przypada 7,93 zgonów. Jest to znacznie mniej od wartości średniej dla województwa lubelskiego oraz znacznie mniej od wartości średniej dla kraju. W 2023 roku zarejestrowano 321 zameldowań w ruchu wewnętrznym oraz 152 wymeldowań, w wyniku czego saldo migracji wewnętrznych wynosi dla gminy Jastków 169. W tym samym roku 5 osób zameldowało się z zagranicy oraz zarejestrowano 5 wymeldowań za granicę - daje to saldo migracji zagranicznych wynoszące 0. 59,6% mieszkańców gminy Jastków jest w wieku produkcyjnym, 20,7% w wieku przedprodukcyjnym, a 19,7% mieszkańców jest w wieku poprodukcyjnym. Więcej: https://www.polskawliczbach.pl/gmina_Jastkow

PRZEDSIĘBIORCY ZIEMI JASTKOWSKIEJ

Zwracamy się z prośbą do przedsiębiorców Ziemi Jastkowskiej o pomoc w przygotowaniu kolejnego wydania „Gazety Jastkowskiej”.
Prosimy o przesłanie do końca stycznia opisu firmy wraz z ilustracją.

OPIS POWINIEN ZAWIERAĆ:

- imię i nazwisko oraz zawód wyuczony właściciela
 - nazwę firmy i miejsce wykonywania działalności
 - datę założenia, profil działalności
 - oferowane produkty lub usługi
 - plany na przyszłość
- > FOTOGRAFIA właściciela lub/i pracowników w firmie
> OPIS - 30 linijek tekstu, po 60 znaków w linijce

Urząd Gminy Jastków, Panieńszczyzna, ul. Chmielowa 3,
21-002 Jastków, tel. (81) 475 44 68, patrycja.boguslaw@ujastkow.pl

Kiermasz bożonarodzeniowy

6 grudnia na parkingu przy kościele w Jastkowie odbył się kiermasz, na którym zaprezentowały się lokalne organizacje. Stoiska oferowały pierniki, ciasta, domowe przetwory, a także dekoracje choinkowe, stroiki i upominki wykonywane przez koła gospodyń oraz miejscowych twórców. Mieszkańcy chętnie zatrzymywali się także przy stoiskach z ciepłymi napojami i drobnymi przekąskami.

O godzinie 16.00 pojawił się najbardziej oczekiwany gość - Mikołaj. Wizyta była szczególną atrakcją dla dzieci, które mogły zrobić wspólne zdjęcie, otrzymać słodki upominek i chwilę porozmawiać. Spotkanie przebiegło spokojnie i sprawnie, a kolejka najmłodszych utrzymywała się jeszcze długo po przybyciu Mikołaja. Kulminacyjnym momentem spotkania było wspólne rozświetlenie choinki, zaplanowane na godzinę 17.00. Po krótkim odliczaniu zajaśniały świąteczne iluminacje. Drzewo rosnące w centralnym punkcie placu, stało się naturalnym tłem do kolejnych zdjęć i spotkań.

Kiermasz upłynął w pogodnej atmosferze, a uczestnicy radośnie korzystali z przygotowanych atrakcji. Wspólne rozświetlenie choinki nadało wydarzeniu symboliczny, przedświąteczny charakter i stało się momentem, który zgromadził wszystkich w jednym miejscu. Ponownie można było się przekonać, że lokalne inicjatywy skutecznie integrują społeczność i tworzą przestrzeń dla wspólnoty. Reakcje uczestników potwierdzają, że wydarzenie na stałe wpisało się w kalendarz gminnych przedsięwzięć i stanowi ważny element przygotowań do świąt Bożego Narodzenia.

Dziękujemy za zaangażowanie Joannie Lubiarsz, Sołtys Sołectwa Panieńszczyzna, ks. Pawłowi Bartoszewskiemu, naszym Kołom Gospodyń Wiejskich z Panieńszczyzny-Jastków, Tomaszowic, Płuszczyń oraz Sługocina, naszym Ochotniczym Strażom Pożarniczym oraz Młodzieżowym Drużynom Pożarniczym z Jastkowa, Moszenek, Płuszczyń oraz Tomaszowic.

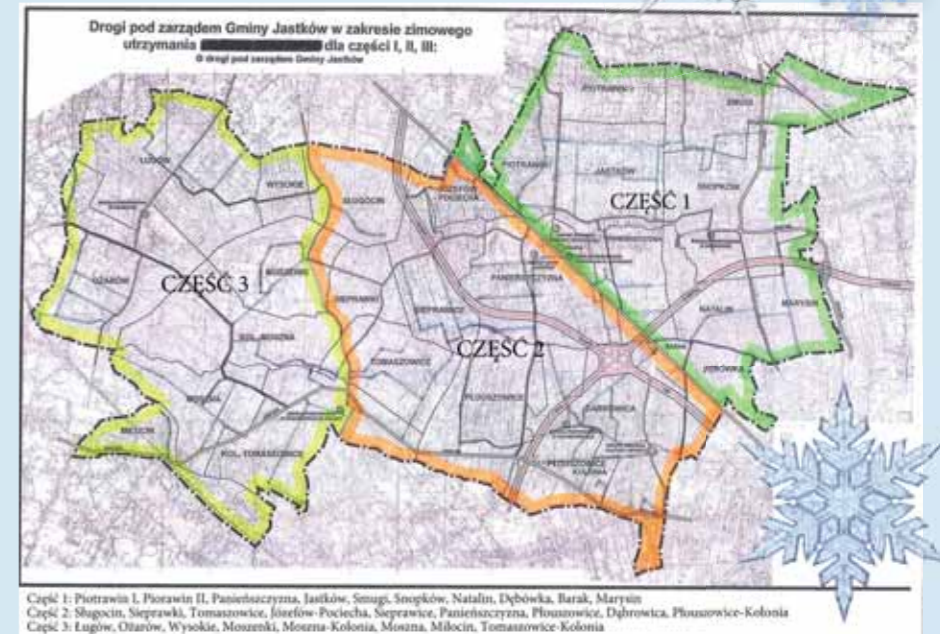
REDAKCJA

Zimowe utrzymanie dróg

Sieć dróg pod zarządem Gminy Jastków dla utrzymania zimowego w sezonie 2025 – 2026 została podzielona na trzy części. Pierwsza obejmuje wschodnią część gminy i do niej zaliczono: Smugi, Snopków, Jastków, Piotrawin, Marysin, Natalin, Dębówka, Barak, Panieńszczyzna, Barak. Drugi obszar gminy to centralna część gminy Jastków i obejmuje następujące miejscowości: Józefów-Pociecha, Panieńszczyzna, Dąbrowica, Płuszczyce-Kolonia, Płuszczyce, Tomaszowice, Sieprawice. Trzeci obszar to część zachodnia gminy i są to miejscowości: Tomaszowice-Kolonia, Miłocin, Moszna, Moszna-Kolonia, Sieprawki, Moszenki, Sługocin, Wysokie, Ługów, Ożarów.

Odsnieżanie oraz zwalczanie śliskości podzielono na części od 1 do 7. W częściach 1-3 Gmina Jastków do zwalczania skutków opadów śniegu ma pług lekki jednostronny do odsnieżania jezdni dróg wraz z piaskarką na samochodzie ciężarowym. Piaskarka rozsypuje mieszankę piasku z solą drogową, ale tylko w niewalczących fragmentach dróg takich jak: skrzyżowania, łuki pionowe i poziome oraz strome podjazdy. W tej części są też do dyspozycji samochody ciężarowe opulzone ciężkimi pługami dziobowymi, ale tego sprzętu używa się po dużych opadach śniegu przy kilkudziesięciu centymetrowej pokrywie śniegu. Akcję odsnieżania rozpoczynamy po ustaniu śniegu, rozpoczynając od głównych od-

Część 1: Piotrawin I, Piotrawin II, Panieńszczyzna, Jastków, Smugi, Snopków, Natalin, Dębówka, Barak, Marysin
Część 2: Sługocin, Sieprawki, Tomaszowice, Józefów-Pociecha, Sieprawice, Panieńszczyzna, Płuszczyce, Dąbrowica, Płuszczyce-Kolonia
Część 3: Ługów, Ożarów, Wysokie, Moszenki, Moszna-Kolonia, Moszna, Miłocin, Tomaszowice-Kolonia

cińków dróg gminnych, prowadzących do szkół, ośrodków zdrowia, jak również stanowiących dojazd węzłów przesiadkowych oraz odcinków stonowiących dojazd do miasta Lublin. W częściach 4 – 6 do Gminy Jastków posiada do odsnieżania koparko-ładowarki. Tym sprzętem odsnieżane

są drogi gruntowe, jak również drogi asfaltowe o mniejszej szerokości z utrudnioną możliwością nawrotu. W części siódmej do dyspozycji jest pojazd typu fadroma - sprzęt używany po kilku-dniowych opadach śniegu, gdy tworzą się zasy i występują trudności lub przerwy w komunikacji.

WARSZTATY FLORYSTYCZNE w Klubie Seniora w Jastkowie

Gminna Biblioteka Publiczna w Jastkowie zaprosiła uczniów do udziału w konkursie "Kartka na Boże Narodzenie". Najlepsze trzy kartki zostały wydrukowane i wysłane z życzeniami do różnych instytucji współpracujących z Gminą Jastków. Laureaci otrzymali nagrody książkowe.

Ryccerze świętego Floriana i Mikołaja

Na co dzień są pierwsi tam, gdzie dzieje się coś złego. Usuwają skutki wicher, pomagają przy podtopieniach, zabezpieczają wypadki i nieustannie trenują, by w każdej chwili być gotowi nieść pomoc. Strażacy z Ochotniczych Straży Pożarnych to nie tylko ratownicy – to także serce lokalnej społeczności. W Mikołajki pokazali, że potrafią nie tylko chronić, ale też dawać radość i nadzieję. To właśnie oni rozświetlili świąteczną atmosferę w Jastkowie, rozpalając w mieszkańcach prawdziwe bożonarodzeniowe ciepło.

Kto powiedział, że Mikołaj musi być staroświecki? W Smugach udowodniono, że idzie

z duchem czasu! W tym roku Koło Gospodyń Wiejskich Futuro Smugi postanowiło zaskoczyć i zapewnić dzieciom niezapomniane wrażenia. Zamiast tradycyjnego konia czy sań, Mikołaj przesiadł się na... quada! Wyposażony w worki pełne prezentów i potężny pojazd, Mikołaj ruszył wieczorem 6 grudnia, aby odwiedzić wszystkie dzieci w Smugach. Przemierzał ulice miejscowości po zmroku, a jego nietypowy środek transportu był dodatkową atrakcją i źródłem ekscytacji dla najmłodszych. Był to widok godny zapamiętania – Mikołaj na maszynie, rozświetlony i gotowy do rozdawania ponad 200 prezentów!

Co ważne, to nie jedyna taka akcja w gminie Jastków. Mikołaj zawiązał także do Sieprawic, gdzie – podobnie jak w poprzednich latach – przemierzał miejscowość w tradycyjnej bryczce ciągniętej przez konia. W innych miejscowościach organizowane były spotkania mikołajkowe, ogniska, bale mikołajkowe, warsztaty dla dzieci oraz wspólne dekorowanie choinek. Tegoroczne Mikołajki pokazały, że gmina Jastków potrafi tworzyć wyjątkowy, świąteczny klimat – dzięki zaangażowaniu mieszkańców, strażaków i lokalnych organizacji.

PATRYCJA BOGUSŁAW

Narodowe Święto Niepodległości

11 listopada to wyjątkowa data w historii Polski — dzień, w którym nasza ojczyzna po 123 latach niewoli odzyskała niepodległość. Z tej okazji we wszystkich placówkach edukacyjnych w kraju obchodzi się Święto Niepodległości. Akademie, dekoracje, pieśni i piosenki patriotyczne, wspólne śpiewanie hymnu... W szkole w Tomaszowicach odbył się gminny przegląd pieśni i piosenki, w Jastkowie obchodzone jubileusz szkoły, której powstanie wiąże się z Legionami Piłsudskiego i niepodległością. Nawet w żłobku małeństwa dostały do zabawy przedmioty związane z tym świętem [red.].

W szkole w Snopkowie uroczystą akademię przygotowali uczniowie klas trzecich. Rozpoczęła się ona od wykonania „Mazurka Dąbrowskiego” – w tym roku połączone z akcją „Szkoła do hymnu”. Mimo młodego wieku na scenie trzecio-

klasiści wykazali się niezwykłym zaangażowaniem, prezentując program pełen wzruszeń, refleksji i patriotycznego ducha.

Na uroczystość przybyli zaproszeni goście – przedstawiciele Związku Strzeleckiego - Lech Marczak, Wojciech Szynkora i Waldemar Mańko, a także dr Marcin Paluch, historyk z Lotniczej Akademii Wojskowej w Dęblinie. Wszyscy z zainteresowaniem obserwowali występy uczniów, którzy recytowali wiersze, śpiewali pieśni patriotyczne i przedstawili krótką inscenizację ukazującą drogę Polaków do wolności. Scena - udekorowana w

biało-czerwone barwy - podkreślała podniosły charakter wydarzenia. Trzecioklasiści, ubrani w odświętne stroje, z dumą prezentowali przygotowany program, a ich występ został nagrodzony gromkimi brawami.

Po części artystycznej głos zabrała pani dyrektor, Anna Ducin. Następnie goście, pani dyrektor, delegacja uczniów oraz poczet sztandarowy udali się do Szkolnego Miejsca Pamięci, by zapalić tam znicze i oddać hołd obrońcom ojczyzny.

Na koniec uczniowie klas VII – VIII uczestniczyli w wykładzie pana dr Marcina Palucha na temat walki o polską niepodległość. **EDYTA FILIPIAK**

Konkurs „Polska – nasza ojczyzna”

Szkoła Podstawowa im. Anny i Andrzeja Nowaków w Ożarowie po raz kolejny była organizatorem gminnego konkursu plastyczny „Polska – nasza ojczyzna”, którego celem było rozwijanie postaw patriotycznych oraz zachęcanie najmłodszych mieszkańców do twórczego wyrażania miłości do kraju. W tegorocznej edycji dzieci wykazały się ogromną kreatywnością i wrażliwością artystyczną, a poziom nadesłanych prac był wyjątkowo wysoki. Łącznie na konkurs wpłynęło 46 prac wykonanych przez dzieci z oddziałów przedszkolnych oraz klas I-III z terenu całej gminy. W wydarzeniu wzięły udział cztery placówki:

- Szkoła im. Anny i Andrzeja Nowaków w Ożarowie,
- Przedszkole w Snopkowie,
- Szkoła Podstawowa im. Józefa Piłsudskiego w Jastkowie,
- Przedszkole Samorządowe w Jastkowie.

Jury stanęło przed trudnym zadaniem, ponieważ wszystkie prace prezentowały wysoki poziom artystyczny, pomysłowość oraz piękne odniesienia do historii i symboli narodowych. Ostatecznie wyróżniono aż 15 prac w dwóch kategoriach wiekowych.

Kategoria: oddziały przedszkolne

I miejsce:

- Julia Wojcieszek (Przedszkole w Snopkowie)
- Aleksandra Siwek (Przedszkole w Snopkowie)

II miejsce:

- Jan Kloc (Przedszkole w Ożarowie)
- Julian Kisiel (Przedszkole w Snopkowie)

III miejsce:

- Kornelia Kwiecień (Przedszkole w Ożarowie)
- Iga Bednarek (Przedszkole w Snopkowie)

Kategoria: klasy I-III

I miejsce:

- Julia Janowska (Szkoła w Ożarowie)
- Gabriela Kloc (Szkoła w Ożarowie)
- Hanna i Franciszek Gąszczyk – praca wspólna (Szkoła w Ożarowie)

II miejsce:

- Łucja Mitura (Szkoła w Jastkowie)
- Aleksander Kowalski (Szkoła w Jastkowie)

III miejsce:

- Jakub Łubiarz (Szkoła w Jastkowie)
- Aleksandra Muzyka (Szkoła w Jastkowie)
- Artur Kucharzyk (Szkoła w Jastkowie)

Nagrody trafiły do dzieci podczas spotkań w ich szkołach, organizatorki konkursu z ogromną radością i dumą wręczyły dzieciom dyplomy oraz nagrody, podkreślając wysoki poziom tegorocznych prac jednocześnie gratulując im talentu i zaangażowania.

Składamy serdeczne gratulacje wszystkim laureatom oraz podziękowania dla nauczycieli i rodziców za wsparcie młodych twórców. Każda z prac była wyjątkowa i świadczyła o wielkim zaangażowaniu oraz dumie z bycia Polakami.

EWELENA KAPICA, ANETA CHABROSA

W Przedszkolu Samorządowym

W Jastkowie 5 listopada 2025 r., dzięki współpracy z Krzysztofem Góreckim, prezesem fundacji „Stary Sad”, odbył się Wojewódzki Konkurs Recytatorski „Mały Polak - Wielki Miłośnik Ojczyzny”. Konkurs związany był z upamiętnieniem „1000-lecia koronacji Bolesława Chrobrego na króla Polski”, zrealizowanym z zadań publicznych Województwa Lubelskiego w zakresie wspierania kultury, sztuki, ochrony dóbr kultury i dziedzictwa narodowego. Wydarzenie rozpoczęło się wspólnym odśpiewaniem hymnu. W konkursie wzięło udział 21 przedszkolaków. Dzieci recytowały wybrane przez siebie wiersze wspomagając się rekwizytami, odpowiednią modulacją głosu, postawą i strojem. Podczas uroczystości była możliwość obejrzenia wzruszających i wyjątkowych występów wokalnych grup z Przedszkola Samorządowego w Jastkowie oraz gościnnego występu Zespołu Pieśni i Tańca „Dąbrowica”. Po wysłuchaniu zaprezentowanych wierszy wyłoniono laureatów konkursu: I miejsce: Maja Kamińska - Bator z Niepublicznego Przedszkola „Omnibus” w Lublinie; II miejsce: Nela Kuś z Przedszkola nr 84 w Lublinie; III miejsce: Helena Kalamucka z Przedszkola w Snopkowie; Wyróżnienie: Alicja Skalecka z Przedszkola Samorządowego w Jastkowie. Gratulujemy uzdolnionym laureatom i wszystkim uczestnikom oraz nauczycielom, którzy włożyli wiele serca i pracy w przygotowanie dzieci.

EDYTA BORUCH

Przedszkolny przegląd pieśni

W Przedszkolu w Snopkowie odbył się II Przedszkolny Przegląd Pieśni Patriotycznej. Wydarzenie zgromadziło liczną publiczność, wśród których znaleźli się: Emilia Bialek-Paluch – zastępca wójta gminy Jastków, Marcin Abramek – sekretarz gminy Jastków, Beata Wójcik – kierownik Referatu ds. Edukacji, Kultury, Sportu i Spraw Społecznych, Magdalena Zarzeka – dyrektor Gminnej Biblioteki Publicznej w Jastkowie, a także przedstawiciele Rady Rodziców. Na scenie zaprezentowały się dzieci z przedszkola oraz uczniowie klasy III Szkoły Podstawowej im. Józefa Ignacego Kraszewskiego w Snopkowie. Publiczność miała również okazję wysłuchać utworów wykonanych przez członkinie KGW w Snopkowie. Występy były pełne zaangażowania, wzruszenia i dziecięcej radości,

a każda prezentacja podkreślała doniosłość obchodzonego święta.

Przegląd miał na celu wspieranie wychowania patriotycznego młodego pokolenia poprzez sztukę, popularyzowanie tradycji wspólnego śpiewania pieśni patriotycznych oraz rozwijanie wrażliwości muzycznej i umiejętności wokalnych dzieci. Wydarzenie sprzyjało również rozwijaniu talentów, zachęcało do artystycznych poszukiwań i jednocześnie pomagało utrwalać pamięć o ważnych wydarzeniach w historii Polski. Organizatorzy podkreślają, że takie inicjatywy mają ogromne znaczenie w budowaniu tożsamości narodowej już od najmłodszych lat. Dzięki wspólnemu muzykowaniu dzieci uczą się szacunku do Ojczyzny i poznają tradycje, które stanowią fundament polskiej kultury. **EDYTA SMOLAK, KLAUDIA KASPRZAK**

Przegląd pieśni patriotycznych

Listopad jest miesiącem, w którym śpiewamy pieśni patriotyczne. Chętnie uczestniczymy w przeglądach, wieczornicach i prezentacjach, bo większość tych utworów znamy i lubimy. Wyrażają one dumę z przynależności do narodu i gotowość służby ojczyźnie, opowiadają o walce za Polskę, o Legionach Piłsudskiego, uczuciach młodych ludzi idących w bój i matek żołnierzy ginących za kraj w różnych wojnach i nierównej walce z niemieckim okupantem w latach II wojny światowej.

W ramach tej tradycji 17 listopada, w Szkole Podstawowej im. Jana Pawła II w Tomaszowicach odbył się XVII Gminny Przegląd Pieśni i Piosenki Patriotycznej, zorganizowany przez szkołę i Gminny Ośrodek Kultury i Sportu. Uczestniczyli w nim soliści i chóry ze wszystkich szkół podstawowych naszej gminy. Ponieważ w roku 2025 przypada 110 rocznica bitwy pod Jastkowem, która przecież bezpośrednio wiąże się z patriotyzmem i walką za ojczyznę, gminny przegląd upamiętniał to wydarzenie. Śpiewając pieśni patriotyczne nie sposób pominąć tradycji legionowych i część z 18 zaprezentowanych utworów łączyła się bezpośrednio z Legionami Piłsudskiego (np. „Legiony”, „My, Pierwsza Brygada”).

Poziom wykonania były bardzo wysokie i jury miało duży problem z rozdzieleniem miejsc od 1 do 3. Ostatecznie miejsce pierwsze przyznano Szkole Podstawowej im. Józefa Piłsudskiego w Jastkowie. W tym występie zachwyliła wszystkich „Elegia o

chłopcu polskim” do słów K. K. Baczyńskiego i muzyki Sanach i M. Bajora, zaśpiewana solo przez uczennicę kl. V, Anielę Koroluk, przy akompaniamencie gitary. Miejsce drugie jury przyznało Szkole Podstawowej im. B. Prusa w Plouszowicach, a specjalne wyróżnienie otrzymała Amelia Tudruj za solową prezentację utworu „Matko o twarzy czarnej”, ale zachwyliła także Hanna Mazurek, która zaśpiewała pieśń „Ziemia zapomniana”, z akompaniamentem akordeonu. Miejsce trzecie przypadło Szkole Podstawowej im. A. i A. Nowaków w Ożarowie. W tym występie zwrócił uwagę jury wokalista, uczeń kl. V, Igor Komsta, który z towarzyszeniem chóru zaśpiewał „Jest takie miejsce, taki kraj”. Uwagę jurorów zwróciło też trio ze szkoły w Snopkowie, które zaprezentowało „Szary mundur” i „Szara piechota” w wykonaniu chóru ze szkoły w Tomaszowicach. Te dwie placówki otrzymały wyróżnienia. W kategorii uczniów młodszych wyróżniono zespół z klas trzecich szkoły w Snopkowie.

Organizatorzy serdecznie dziękują uczniom za udział, a nauczycielom muzyki, panom: Jackowi Rumińskiemu (SP Ożarów) i Patrykowi Rendudzie (SP Jastków) oraz paniom: Natalii Dalmacie (SP Plouszowice) i Tomaszowice, Marcie Duk (SP Snopków) oraz Agacie Wróbel (grupa młodsz, SP Snopków) za przygotowanie uczniów do udziału w przeglądzie.

H. SKOMOROWSKA

Inspirujemy, uczymy, rozwijamy

– edukacyjne inicjatywy

Szkoła Podstawowa im. Anny i Andrzeja Nowaków w Ożarowie od lat stawia na rozwój uczniów poprzez nowoczesne, atrakcyjne i wartościowe projekty edukacyjne. Podobnie jak inne szkoły naszej gminy, w ramach programu Fundusze Europejskie dla Lubelskiego 2021-2027, realizujemy projekt „Lepsza Edukacja w Gminie Jastków”, w ramach którego uczniowie korzystają z wielu zajęć wyrównawczych, rozwijających i terapeutycznych oraz z nowoczesnych pomocy dydaktycznych i sprzętu zakupionego ze środków projektu.

Nie jest to jedyna forma wzbogacająca ofertę naszej szkoły. Rok 2025/2026 obfituje w wyjątkowe inicjatywy, które nie tylko wzbogacają szkolną codzienność, ale także pozwalają uczniom rozwijać swoje pasje, poznawać historię i kulturę, a przede wszystkim – uczyć się poprzez aktywność i doświadczanie. Dzięki współpracy z instytucjami, stowarzyszeniami i fundacjami możemy realizować działania, które na długo pozostaną w pamięci młodych ludzi. Do najważniejszych projektów realizowanych w obecnym roku szkolnym należą:

„Każda gwara to lokalna poezja codzienności” – spotkania językowe i gwarowe

W ramach programu Ministerstwa Edukacji Narodowej „Nasze tradycje”, moduł *Spotkania językowe i gwarowe*, nasza szkoła bierze udział w projekcie „Każda gwara to lokalna poezja codzienności”. To niezwykła podróż w świat językowego dziedzictwa Polski.

Uczniowie mieli okazję nieodpłatnie uczestniczyć w trzydniowych wyjazdach do Zakopanego oraz na Kaszuby, a młodsze klasy odwiedziły urokliwą „Krajinę Rumianku” – miejsce pełne tradycji i edukacyjnych atrakcji. Projekt to również liczne warsztaty, m.in.: „Z gwary się nie śmieje – gwary się uczy”, „Gwarowe klimaty” – warsztaty medialne, „W świecie gwar – język, który łączy pokolenia”. Zajęcia prowadzone są w formie zabawowej, angażującej i lekkiej. Uczniowie uwielbiają te spotkania, bo pozwalają im odkrywać różnorodność języka w sposób ciekawy i bliski codzienności.

„Bolesław Chrobry – Koronacja, która zmieniła historię”

Kolejnym ważnym przedsięwzięciem, finansowanym przez Zarząd Województwa Lubelskiego, jest projekt poświęcony pierwszemu królowi Polski. W ramach działań odbyły się warsztaty historyczne, wielki turniej rycerski, który przeniósł uczniów w czasy średniowiecza, konkurs o Bolesławie Chrobrym. Zakupiliśmy też pomoce dydaktyczne uatrakcyjniające lekcje historii. Dzięki projektowi uczniowie lepiej rozumieją znaczenie koronacji Bolesława Chrobrego i jej wpływ na kształtowanie państwa polskiego.

„Wizje, wynalazki i odkrycia. Polacy nie do przebiccia”

Z Fundacją Animatorów i Twórców Kultury TRACH realizujemy projekt dofinansowany przez MEN w ramach programu „Odkrywcy”. Skierowany jest on do uczniów klas 5–8 i koncentruje się

na dorobku polskich naukowców i innowatorów. Warsztaty wykorzystują gry edukacyjne, aplikacje interaktywne i nowoczesne narzędzia multimedialne, co czyni je niezwykle angażującymi. Zwieńczeniem będzie darmowa wycieczka do nowoczesnego Centrum Nauki „Łukasiewicz” w Jasionce, gdzie uczniowie zetkną się z nauką na najwyższym poziomie.

Projekt „Mały Mistrz”

– sport od najmłodszych lat

„Mały Mistrz” to program skierowany do najmłodszych uczniów, który promuje aktywność fizyczną poprzez zabawę. Podczas zajęć dzieci zdobywają „odznaki sprawnościowe”, rozwijają podstawowe umiejętności ruchowe, uczą się współpracy i zasad fair play. Program wspiera prawidłowy rozwój motoryczny, a jednocześnie wzmacnia pewność siebie i zachęca do zdrowego stylu życia.

„Aktywna Szkoła. Aktywny do kwadratu” – rządowy program wspierający aktywność fizyczną uczniów

W naszej szkole realizujemy również program Ministerstwa Sportu i Turystyki „Aktywna Szkoła. Aktywny do kwadratu”, którego celem jest systemowe zwiększenie poziomu aktywności fizycznej dzieci i młodzieży. Program to nieodpłatne pozalekcyjne zajęcia sportowe dla uczniów od pierwszej do ósmej klasy, prowadzone przez nauczyciela wychowania fizycznego. Zajęcia rozwijają umiejętności, pasje, sprawność fizyczną, a także uczą pracy w grupie i pomagają w redukcji stresu. Służą promowaniu zdrowego stylu życia i świadomemu dbaniu o kondycję. Dzięki udziałowi w tym projekcie możemy wykorzystać naszą piękną salę gimnastyczną i zakupiony sprzęt sportowy. Na zajęcia uczęszcza zdecydowana większość naszych uczniów.

„Zmieniam postawę ciała aktywnie, kiedy do sportu podchodzę pozytywnie”

Ten projekt w formie zajęć pozalekcyjnych realizują uczniowie klas I – III. Odpowiada on na współczesne potrzeby dzieci, ponieważ skupia się na zajęciach gimnastycznych z elementami gimnastyki korekcyjno-kompensacyjnej, co jest szczególnie cenne w czasach, gdy coraz więcej

uczniów zmagają się z wadami postawy. Program zakłada korygowanie i zapobieganie zaburzeniom statyki ciała, wyrównywanie niedoborów ruchu, wzmacnianie mięśni posturalnych, kształtowanie prawidłowej postawy ciała, budowanie trwałych nawyków prozdrowotnych. Zajęcia pozalekcyjne mają formę atrakcyjnych ćwiczeń i zabaw ruchowych. Cieszą się dużym powodzeniem wśród naszych uczniów.

„Przedszkolaki na tropie cyfrowych tajemnic” – udział w programie „MegaMisja”

Dzieci z oddziału przedszkolnego realizują program „MegaMisja”, przygotowany przez Fundację Orange, który wspiera rozwój kompetencji cyfrowych wśród najmłodszych oraz promuje bezpieczne i odpowiedzialne korzystanie z technologii. Realizując program „MegaMisja” nasze przedszkolaki rozwijają ważne kompetencje, takie jak umiejętność współpracy i komunikacji, rozumienie emocji swoich i innych, kulturalne prowadzenie dyskusji, krytyczne myślenie, a także empatię, która pomaga dzieciom lepiej wczuć się w sytuację drugiej osoby. Zajęcia mają formę ciekawych misji, w których przedszkolaki pomagają bohaterom programu, wykonując różnorodne zadania. Po ukończeniu dziesięciu bloków „MegaMisji” dzieci otrzymują ciekawe nagrody. Każde wykonane zadanie wzmacnia pewność siebie, uczy wytrwałości i pokazuje, że współpraca prowadzi do sukcesu. Realizacja programu przynosi dzieciom wiele radości, satysfakcji i poczucia sprawczości.

Wiele z opisanych projektów realizujemy dzięki bliskiej współpracy ze Stowarzyszeniem Lubelskie Centrum Rozwoju, a część – we współpracy z Fundacją TRACH. Partnerstwa te umożliwiają nam wzbogacanie oferty edukacyjnej i realizację ambitnych działań, które w pojedynkę byłyby trudne do osiągnięcia. Nasza szkoła to miejsce, w którym tradycja spotyka się z nowoczesnością, a uczniowie z radością i zaangażowaniem odkrywają świat. Projekty realizowane w tym roku szkolnym pokazują, jak wiele można osiągnąć dzięki dobrej współpracy, kreatywnemu podejściu i odwadze wprowadzania ciekawych rozwiązań.

KRYSTYNA WAWRĘTA
JUSTYNA WIATER

Szkoła w Jastkowie ma 95 lat

Świętowanie jubileuszu 95-lecia Szkoły Podstawowej im. Józefa Piłsudskiego w Jastkowie było niezwykłą uroczystością dla całej społeczności szkolnej oraz zaproszonych gości. Rozpoczęła ją dyrektor szkoły, Anna Krzyżanowska, która powitała przybyłych oraz podziękowała wszystkim za udział w mszy św. w kościele parafialnym oraz uroczystościach odbywających się na Cmentarzu Legionistów dzień wcześniej, tj. 11 listopada. Program przygotowany przez szkołę był symboliczną wędrówką w przeszłość, przybliżającą najważniejsze karty jej historii. Była to opowieść o miejscu, gdzie od lat pielęgnuje się najważniejsze wartości ze świadomością, że współcześnie, będąc częścią sztafety pokoleń trwającej niemal sto lat, są odpowiedzialni wobec tych, którzy tworzyli ją kiedyś, tworzą obecnie oraz będą tworzyć w przyszłości.

Program rozpoczęto od wprowadzenia sztandaru oraz odśpiewania hymnu państwowego i hymnu szkoły. Następnie nauczycielka prowadząca uroczystość podkreśliła, że od wielu lat w wyjątkowy sposób szkoła świętuje dzień 11 listopada – Święto Niepodległości, które dla uczniów i pracowników jest jednocześnie Dniem Patrona. Nawiązała do corocznych obchodów rocznicy bitwy pod Jastkowem, daty tak ważnej dla społeczności szkolnej.

Uczestniczący w jubileuszu 95-lecia szkoły obejrzeni film, który stanowił podsumowanie najważniejszych wydarzeń z ostatniego roku, wprowadzających w obchody rocznicy. Zaprezentowano w nim kilkadziesiąt inicjatyw, dzięki którym uczniowie poznawali historię naszej szkoły. Ważnym punktem programu był także pokaz filmu, nagranych w ramach jednego z realizowanych w placówce projektów: „Bohaterskim Legionistom walczącym w bitwie pod Jastkowem w 1915 roku – mało znane karty najnowszej historii Polski”. Przez ostatnie lata uczniowie w ramach tego zadania zaprezentowali sylwetki: Bronisława Wilhelma Pierackiego, Augusta Emila Fieldorfa, Władysława Orkana, gen. Bolesława Roi, oddając w ten sposób hold tym, którzy walczyli w bitwie, a po odzyskaniu przez Polskę niepodległości zasłużyli się dla ojczyzny swoją działalnością polityczną, społeczną, kulturalną.

Program artystyczny nosił tytuł: „Z dziejów naszej szkoły – szkoły z historią i misją”. Uczniowie przedstawili w nim najważniejsze wydarzenia z historii szkoły. Na scenie pojawili się legionści, marszałek Józef Piłsudski, gen. Bolesław Roja, prezydent Ignacy Mościcki, a nawet Tadeusz Kościuszko. Poruszającym momentem było wprowadzenie pierwszego sztandaru szkoły, który został nadany i poświęcony 4 czerwca 1931 r., w obecności prezydenta Ignacego Mościckiego i przypomnienie jego historii. Na scenie wybrzmiały również pieśni legionowe. Program artystyczny inspirowany był słowami patrona, marszałka Józefa Piłsudskiego: „Naród, który nie szanuje swej przeszłości, nie zasługuje na szacunek teraźniejszości i nie ma prawa do przyszłości”. Uczniowie zdobyli się także na refleksję dotyczącą przyszłości. Duże emocje wzbudziła wizualizacja szkolnego budynku

z roku 2050 oraz wizja tego, jak może wówczas wyglądać szkolna codzienność. Program zakończyło wspólne wykonanie przez uczniów i nauczycieli piosenki, która powstała z okazji jubileuszu. Pani dyrektor, odwołując się do jej słów: „Szkoła w Jastkowie – nasza duma, nasz dom... Niech prowadzi Cię pamięć w nowy czas...” powiedziała: „historię poznajemy i odkrywamy, żyjemy teraźniejszością, w przyszłość chcemy patrzeć z nadzieją i ufnością...”.

Zaproszeni goście w swoich wystąpieniach skierowali do szkoły i autorów części artystycznej wiele pięknych i ciepłych słów, podkreślając wysoki poziom występów. Paweł Janik - dyrektor Biura Dialogu, Samorządu i Rozwoju, reprezentujący Prezydenta RP, gratulując pięknego jubileuszu i występu, wyraził przekonanie, że prezydent Karol Nawrocki zechce odwiedzić naszą szkołę. Magda-

ła wspólnie pielęgnowanie tradycji legionowych. Andrzej Rolla – dyrektor WBP im. Hieronima Łopacińskiego w Lublinie zapewnił, że uczniowie naszej szkoły nadal będą wspierani w korzystaniu z materiałów źródłowych i zbiorów biblioteki, podczas odkrywania biografii kolejnych legionistów, w ramach realizowanego kilkuletniego szkolnego projektu. Gratulacje i życzenia sukcesów wyrazili także Teresa Kot - wójt Gminy Jastków poprzednich kadencji, radni i sołtysi, Artur Tarnowski - komendant Policji w Niemcach, Mirosław Podebry - prezes BS w Cycowie oraz Renata Gryta - dyrektor BS w Cycowie oddział w Jastkowie, Waclaw Czakon - prezes Fundacji Szczęśliwe Dzieciństwo, Grzegorz Figiel - zastępca dyr. WBP im. Hieronima Łopacińskiego, Jacek Misiuk - wicedyrektor Lubelskiego Samorządowego Centrum Doskonalenia Nauczycieli, Maria Krajewska - dyrektor Poradni

lena Filipek-Sobczak - poseł na Sejm RP wyraziła słowa uznania i wdzięczności dla naszej społeczności „za piękne 95 lat służby nauce, wychowaniu i Ojczyźnie”. Gratulacje i życzenia złożyli: Janusz Wawerski – p.o. dyrektora Kancelarii Sejmiku Województwa Lubelskiego, Marek Wojciechowski - wicemarszałek Województwa Lubelskiego, Anna Kot - radna Powiatu Lubelskiego reprezentująca Starostę Lubelskiego, Zdzisław Niedbała – reprezentujący Prezydenta Miasta Lublin, Piotr Mackiewicz - wicekurator Lubelskiego Kuratorium Oświaty, Janusz Różycki - prezes oddziału powiatowego ZNP w Lublinie. Znamienne słowa skierował do nas wójt Paweł Jędrejek: „Niech Jubileusz stanie się okazją do dumy z dotychczasowych osiągnięć oraz inspiracją do dalszego rozwoju i podejmowania nowych wyzwań...”. Dr hab. Cezary Taracha, prof. KUL wyraził ogromną satysfakcję z dotychczasowej stałej współpracy ze szkołą w związku z realizowanymi projektami historycznymi oraz corocznie organizowanym symposium naukowym. Tomasz Dyzma - prezes Związku Piłsudczyków oddział Lublin wyraził słowa wdzięczności

Psychologiczno - Pedagogicznej nr 7 w Lublinie, Renata Bielecka - dyrektor Bursy Szkolnej nr 2 w Lublinie, Beata Wójcik - kierownik Referatu Edukacji, Kultury, Sportu i Spraw Społecznych Urzędu Gminy Jastków; dyrektorzy i kierownicy jednostek oświatowych Gminy Jastków, partnerzy i przyjaciele naszej szkoły

Na zakończenie pani dyrektor podziękowała uczniom za piękny i wzruszający występ, a wszystkim pracownikom, rodzicom, partnerom szkoły za pomoc w przygotowaniu tego wyjątkowego jubileuszu. Wyraziła także przekonanie, że szkoła była i wciąż jest miejscem żywej pamięci i lokalnej tożsamości. Przez 95 lat uczęszczały tu tysiące uczniów, pracowały setki nauczycieli, pracowników administracji i obsługi, a ich wysiłek, pasja i oddanie tworzyły tę szkołę każdego dnia. Podkreśliła, że rocznica jest nie tylko okazją do wspomnień, ale i inspiracją na przyszłość, by szkoła wciąż była miejscem, w którym młodzi ludzie uczą się odpowiedzialności, wolności, współpracy i miłości do ojczyzny.

ORGANIZATORZY

Święto słowa, talentu i odwagi

19 listopada w Szkole Podstawowej w Tomaszowicach odbył się III Gminny Konkurs Recytatorski pt. „Polscy Autorzy Dzieciom”. Wydarzenie zostało zorganizowane we współpracy szkoły z Gminnym Ośrodkiem Kultury i Sportu w Jastkowie i już po raz kolejny zgromadziło liczną grupę najmłodszych miłośników poezji. W tegorocznej edycji udział wzięło aż 34 przedszkolaków w wieku od 3 do 6 lat, którzy zaprezentowali utwory zarówno klasyków literatury dziecięcej, jak i współczesnych autorów. Mali recytatorzy oceniani byli pod kątem interpretacji tekstu, jego pamięciowego opanowania, poprawnej dykcji, kultury słowa oraz gestów scenicznych. Jury miało niezwykle trudne zadanie, ponieważ poziom prezentacji był wysoki, a każdy uczestnik zaprezentował się z wielkim zaangażowaniem. Organizatorzy zadbali, aby każde dziecko otrzymało dyplom i książkę, podkreślając, że najważniejsza jest odwaga i radość płynąca z występu.

Wyniki konkursu przedstawiają się następująco:

KATEGORIA 3-4 LATA

I miejsce – Oliwia Strug (SP Tomaszowice)
II miejsce – Pola Szalak (Przedszkole Jastków)
III miejsce – Julian Kisiel (Przedszkole Snopków)

WYRÓŻNIENIA:

• Filip Barszcz (Przedszkole Snopków)
• Nikodem Bychawski-Rowiński (SP Tomaszowice)

KATEGORIA 5-6 LAT

I miejsce – Laura Błaszczak (SP Jastków)

II miejsce – Maria Mierzwa (SP Płusowice)
III miejsce – Oliwia Szalast (Przedszkole Jastków)

WYRÓŻNIENIA:

• Iga Malik (SP Ożarów)
• Antonina Skowron (Przedszkole Snopków)
• Oliwia Gąska (SP Tomaszowice)

Konkurs recytatorski okazał się nie tylko prezentacją talentów, lecz także wydarzeniem integrującym środowisko przedszkolne, szkolne i lokalne. Konkurs zaszczylił swoją obecnością: p. Paweł Jędrejek – wójt gminy, p. Marcin Abramek – sekretarz gminy, p. Magdalena Zarzeka – dyrektor Gminnej Biblioteki Publicznej, p. Ka-

tarzyna Jankowska-Pietron – główny instruktor ds. kultury GOKiS, a także nauczyciele, rodzice i dziadkowie, którzy z dumą kibicowali swoim pociechom.

Prowadzącą wydarzenie była pani Ewa Dąbrowska, której pomysł konkursu po raz kolejny stworzył przestrzeń do rozwijania dziecięcych talentów. III Gminny Konkurs Recytatorski okazał się prawdziwym świętem słowa i odwagi. Mali artyści udowodnili, że poezja wciąż ma w sobie ogromną moc uczy, bawi i wzrusza. Gratulujemy wszystkim uczestnikom i życzymy dalszych sukcesów!

E. DĄBROWSKA

Dzień Postaci z Bajek

W Przedszkolu Samorządowym w Jastkowie 18 listopada obchodziliśmy Międzynarodowy Dzień Postaci z Bajek – święto, które od lat zajmuje szczególne miejsce w naszym kalendarzu. Bajki bawią, wzruszają i uczą, a jednocześnie pomagają dzieciom odkrywać wartości takie jak dobro, odwaga, przyjaźń i odpowiedzialność. W naszym przedszkolu wyjątkowy klimat tego wydarzenia zawdzięczamy przede wszystkim niezwykle zaangażowaniu nauczycieli. To właśnie oni z ogromną pasją i kreatywnością przygotowali dla dzieci prawdziwą bajkową niespodziankę. Oprócz kolorowych strojów i licznych zabaw przedszkolaki miały okazję obejrzeć specjalne przedstawienia, które stały się już naszą coroczną tradycją. Na scenie pojawił się „Leń”, który z humorem pokazał, do czego prowadzi nadmierna

skłonność do odpoczynku. W przedstawieniu „Pan Hilary” rozbawił wszystkich swoimi poszukiwaniami zagubionych okularów. Dużo radości przyniosło także rytmiczne i pełne ruchu przedstawienie „Tańcowała Iglą z Nitką”, które podkreślało wartość współpracy. W inscenizacji „Chory Kotek” dzieci mogły dowiedzieć się, jak ważne jest dbanie o zdrowie i unikanie łakomstwa. Nie zabrakło również humoru podczas występu inspirowanego wierszem „Żuk” oraz utworu „Wyszedł kogut na podwórze”. Obchody Międzynarodowego Dnia Postaci z Bajek w naszym przedszkolu pokazały, że bajki to nie tylko zabawa, ale także mądrość ukryta w prostych historiach. Dzięki zaangażowaniu nauczycielek dzieci mogły przeżyć wyjątkowy dzień pełen śmiechu, magii i wartości, które pozostaną z nimi na długo.

MONIKA STROCYŃSKA

Konkurs literacki w przedszkolu

Przedszkole w Snopkowie jest placówką, dla której niezwykle ważne jest pielęgnowanie tradycji narodowych oraz kształtowanie postaw patriotycznych u dzieci. Z okazji 110. rocznicy Bitwy pod Jastkowem w naszej placówce zorganizowano gminny konkurs pt. „Opowiadanie lub wiersz na temat Bitwy pod Jastkowem”. Jego celem było rozwijanie poczucia przynależności narodowej, prezentowanie talentu literackiego uczestników, poszerzanie wiedzy na temat wydarzeń historycznych, a także wzmacnianie więzi emocjonalnej pomiędzy rodzicem lub opiekunem a dzieckiem poprzez wspólne spędzanie czasu. Konkurs przyczynił się również do poznania historii naszej gminy. Do konkursu wpłynęło 15 prac, przygotowanych zarówno przez dzieci z Przedszkola w Snopkowie, jak i z innych jednostek edukacyjnych na terenie gminy. Dzięki wsparciu Gminy Jastków autorzy zostali nagrodzeni a powstałe wiersze zostaną wydane w formie albumu oraz udostępnione do zapoznania się w Gminnej Bibliotece Publicznej w Jastkowie.

Gratulujemy laureatom i dziękujemy wszystkim dzieciom oraz ich rodzicom za udział w konkursie, wrażliwość artystyczną i pielęgnowanie patriotycznych wartości.

EDYTA SMOLAK

Gminny Konkurs Historyczny „Omnibus”

VIII Gminny Konkurs Historyczny „Omnibus” - „Tysiąc lat Korony Polskiej” odbył się 1 października 2025 roku. Reprezentanci wszystkich szkół w gminie musieli wykazać się znajomością historii Polski z czasów dynastii piastowskiej, rozwojem monarchii Bolesława Chrobrego, historią polskich symboli narodowych. Nie zabrakło pracy z mapą, rozpoznawania portretów polskich

władców, wykazania się znajomością „Bogurodzicy”. Najlepsze okazały się drużyny z Tomaszowic i Snopkowa - serdecznie gratulujemy! Wszyscy uczniowie otrzymali upominki - książki ufundowane przez Lubelskie Centrum Rozwoju, pamiątkowe przypinki i długopisy kupione dzięki Radzie Rodziców oraz gry planszowe.

MARIA SZKUTNIK

Konkurs fotograficzny

Gminny Ośrodek Kultury i Sportu w Jastkowie rozstrzygnął jesienny konkurs fotograficzny „Dolina Czechówki jesienią”. Celem przedsięwzięcia było zwrócenie uwagi mieszkańców na wyjątkowe walory przyrodnicze Doliny Czechówki, promowanie lokalnego krajobrazu oraz zachęcanie do aktywnego obcowania z naturą

Uczestnicy nadesłali zdjęcia ukazujące piękno rzecznych zakoli, jesienne barwy okolicznych łąk, stawów i zadrzewień - całe bogactwo lokalnej flory.

Jury stanęło przed trudnym zadaniem wyłonienia laureatów, ponieważ fotografie różniły się stylem, wrażliwością i sposobem uchwycenia natury, ale wszystkie wyrażały się w ideę konkursu i podkreślały piękno jesiennej Doliny Czechówki.

Po naradach komisji konkursowej ogłoszono następujące wyniki:

I miejsce – Ewa Płońska

II miejsce – Jakub Ziółkowski

III miejsce – Krzysztof Skoczylas

Wyróżnienia otrzymali:

• Agnieszka Kisiel

• Jacek Krygier

Zdjęcia nagrodzone i wyróżnione zostaną opublikowane również w formie wystawy. Organizatorzy serdecznie gratulują wszystkim uczestnikom oraz dziękują za zaangażowanie i niezwykle piękne fotografie.

Konkurs „Polska – nasza ojczyzna”

Szkoła Podstawowa im. Anny i Andrzeja Nowaków w Ożarowie po raz kolejny była organizatorem gminnego konkursu plastycznego „Polska – nasza ojczyzna”, którego celem było rozwijanie postaw patriotycznych oraz zachęcanie najmłodszych mieszkańców do twórczego wyrażania miłości do kraju. W tegorocznej edycji dzieci wykazały się ogromną kreatywnością i wrażliwością artystyczną, a poziom nadesłanych prac był wyjątkowo wysoki. Łącznie na konkurs wpłynęło 46 prac wykonanych przez dzieci z oddziałów przedszkolnych oraz klas I-III z terenu całej gminy. W wydarzeniu wzięły udział cztery placówki:

• Szkoła im. Anny i Andrzeja Nowaków w Ożarowie,
• Przedszkole w Snopkowie,
• Szkoła Podstawowa im. Józefa Piłsudskiego w Jastkowie,
• Przedszkole Samorządowe w Jastkowie.

Jury stanęło przed trudnym zadaniem, ponieważ wszystkie prace prezentowały wysoki poziom artystyczny, pomysłowość oraz piękne odniesienia do historii i symboli narodowych.

Ostatecznie wyróżniono aż 15 prac w dwóch kategoriach wiekowych.

Kategoria: oddziały przedszkolne

I MIEJSCE:

• Julia Wojcieszek (Przedszkole w Snopkowie)
• Aleksandra Siwek (Przedszkole w Snopkowie)

II MIEJSCE:

• Jan Kloc (Przedszkole w Ożarowie)
• Julian Kisiel (Przedszkole w Snopkowie)

III MIEJSCE:

• Kornelia Kwiecień (Przedszkole w Ożarowie)
• Iga Bednarek (Przedszkole w Snopkowie)

Kategoria: klasy I-III

I MIEJSCE:

• Julia Janowska (Szkoła w Ożarowie)
• Gabriela Kloc (Szkoła w Ożarowie)
• Hanna i Franciszek Gąszczak – praca wspólna (Szkoła w Ożarowie)

II MIEJSCE:

• Łucja Mitura (Szkoła w Jastkowie)
• Aleksander Kowalski (Szkoła w Jastkowie)

III MIEJSCE:

• Jakub Łubiarz (Szkoła w Jastkowie)
• Aleksandra Muzyka (Szkoła w Jastkowie)
• Artur Kucharzyk (Szkoła w Jastkowie)

Nagrody trafiły do dzieci podczas spotkań w ich szkołach, organizatorki konkursu z ogromną radością i dumą wręczyły dzieciom dyplomy oraz nagrody, podkreślając wysoki poziom tegorocznych prac jednocześnie gratulując im talentu i zaangażowania.

Składamy serdeczne gratulacje wszystkim laureatom oraz podziękowania dla nauczycieli i rodziców za wsparcie młodych twórców. Każda z prac była wyjątkowa i świadczyła o wielkim zaangażowaniu oraz dumie z bycia Polakiem.

EWELINA KAPICA, ANETA CHABROS

Świętowanie tradycji

W szkole im. Anny i Andrzeja Nowaków w Ożarowie odbyło się spotkanie pod hasłem „Z gwary się nie śmieje, gwary się ucz”, które połączyło dzieci, młodzież oraz panie z KGW w Ożarowie i Ługowie, a także przedstawicieli seniorów. Na początku uczniowie ciepło powitali publiczność, podkreślając, że prawdziwa miłość do ojczyzny zaczyna się „tu, w chalupie i we wsi”, tam, gdzie ludzie pielęgnują zwyczaje po przodkach. Gwarę i obyczaje warto nie tylko znać, lecz także przekazywać dalej, bo to one budują świadomość tego, kim jesteśmy. Program spotkania wzbogaciły dwie scenki. „Patriotyzm po naszymu”, pokazująca, że przywiązanie do ojczyzny może wyrażać się w prostych gestach: pracy, trosce o miejsce, w którym się żyje, oraz w kultywowaniu kultury lokalnej. Druga scenka „Co to je ta wolność?” opowiadała o wolności rozumianej po domowemu: jako możliwość bycia sobą, życia zgodnie z tradycją i współtworzenia lokalnej wspólnoty. Scenki przeplatane były ludowymi przyspiewkami, które wprowadziły wszystkich w swojski, pełen humoru nastrój. Uczniowie zaprosili zebranych do wspólnego śpiewu, który porwał publiczność.

Gospodynie z Ożarowa i Ługowa podzieliły się wiedzą o dawnych zwyczajach, rękodziele i o tym, jak kiedyś „u nos godali”. Ich opowieści – pełne ciepła, humoru i żywej gwary – przypomniły, że kultura ludowa jest skarbem, którego warto strzec. Nie zabrakło również autorskich piosenek w ich wykonaniu, jak również utworów wykorzystujących teksty lokalnego poety – Bronisława Pietraka. Zagadki gwarowe okazały się świetną zabawą zarówno dla młodzieży, jak i dla pań z KGW. W dwóch rundach uczestnicy próbowali odgadnąć znaczenia dawnych słów, a śmiechu było co niemiara. „Jak tak dalej pójdzie – żartowali uczniowie – to my szkolne słowniki gwarowe normalnie z wami wydomy!” Spotkanie zakończyło się wspólnym śpiewem, a potem przyszła pora na podziękowania. Uczniowie z serdecznością zwrócili się do wszystkich

obecnych, szczególnie gospodyń, które nie tylko współtworzyły wydarzenie, lecz także udowodniły, że gwara i tradycja nie są reliktem przeszłości, ale żywym dziedzictwem. Na koniec zaproszono wszystkich na wystawę rękodzieła przygotowaną przez gospodynie oraz na poczęstunek. Bo, jak żartowali prowadzący, „jak gospodynie robią, to głodno nie będzie”.

Spotkanie pokazało, że gwara to powód do dumy, a nie do wstydu. To sposób myślenia, mówienia i przeżywania świata, który warto pielęgnować. Wspólne śpiewanie, opowieści i zabawa udowodniły, że tradycja wcale nie musi być „stara” – może być piękną częścią naszej współczesności.

EDYTA PAPROTA

Gwara - lokalna poezja codzienności

W ramach ogólnopolskiego programu Ministerstwa Edukacji „Nasze tradycje”, realizowanego w projekcie „Każda gwara to lokalna poezja codzienności”, uczniowie szkół w Snopkowie, Ożarowie i Płuszczykach uczestniczyli w trzech wycieczkach. W pierwszej mieli gry terenowe i warsztaty:

- „Awantura w Krainie Rumianku” – w tej grze dzieci odkrywały, że tajemnicze kłopoty mieszkańców (ginące garnki, płaczące się grzywy koni, tłuczone jajka, zakwaszone mleko) są sprawką Leśnego Licha. Uczyli się współpracy, rywalizacji, autoprezentacji i praktycznych umiejętności.
- „Wyprawa po skarb” – dzieci odwiedzały dwanaście ławeczek, z których każda symbolizowała inny miesiąc, odkrywając wskazówki i klucze do kolejnych skrytek. Po odnalezieniu wszystkich kluczy otwierały ostatnią skrytkę i znajdowały skarb.
- „Od ziarenka do chleba” – tradycyjne mlócenie cepem, czyszczenie ziarna, mielenie w kamiennych żarnach, przygotowywanie ciasta i wypiek w piecu chlebowym; dzieci robiły własne słodkie rogaliki.
- „Od gliny do cegły” – zabawa w polowej cegielni, przygotowywanie gliny, transportowanie jej w tradycyjnych taczkach, formowanie cegieł w pomniejszej wersji dla dzieci.
- „Słodkie kukielki” – lepienie i walcowanie drożdżowego ciasta, rozwijanie zdolności manualnych i kreatywności, wypieki dzieci zabrały ze sobą.

Następnie uczniowie uczestniczyli w darmowej, trzydniowej wycieczce do Zakopanego, gdzie mieli okazję odkrywać piękno Podhala i podhalańskiej gwary, a także poznać bliżej kulturę i tradycje góralskie. W programie znalazło się wiele atrakcji: Zwiedzanie Kopalni Soli w Wieliczce, wjazd kolejką na Kasprowy Wierch z prelekcją górskiego przewodnika. W Muzeum Oscypka uczniowie dowiedzieli się, czym jest prawdziwy oscypek, zobaczyli proces jego wytwarzania, a także własnoręcznie przygotowali swoje serki. Była to okazja do spotkania z żywą kulturą góralską i poznania pracy bacy, tradycji pasterskich oraz sekretów góralskiego serowarstwa. Relaks w Termach Bania, który dał wszystkim chwilę odpoczynku po pełnym wrażeń

dniu. Wjazd na Gubałówkę i spacer po Krupówkach, pozwalający poczuć atmosferę stolicy Tatr. Dodatkową atrakcją była wieczorna kolacja z udziałem kapeli góralskiej i gawędziarza, dzięki której uczniowie mogli usłyszeć autentyczne historie, muzykę i żarty w gwarze podhalańskiej. Wyjazd był niezwykle wartościowym doświadczeniem – uczniowie nie tylko poszerzyli swoją wiedzę o kulturze i tradycjach Podhala, ale także w praktyce doświadczyli, że „każda gwara to lokalna poezja codzienności”.

Trzecia bezpłatna wycieczka była na Kaszuby, gdzie wzięli udział w warsztatach w Kaszubskim Parku Etnograficznym we Wdzydzach Kiszewskich – najstarszym muzeum na wolnym powietrzu w Polsce. Tam dzieci poznawały lokalne zwyczaje, gwarę, rękodzieło i codzienne życie dawnych mieszkańców regionu. Wielką atrakcją był rejs po Jeziorze Wdzydzkim oraz zwiedzanie Kościerzyny i Torunia – miasta Mikołaja Kopernika i pierników. Wycieczka pokazywała, jak bogata i różnorodna jest nasza narodowa tożsamość. Projekt „Każda gwara to lokalna poezja codzienności” skutecznie przybliżył młodemu pokoleniu piękno lokalnych dialektów, kultur i obyczajów, budując w nich szacunek do dziedzictwa i otwartość na różnorodność.

OLGA MAJCHRZAK

Dzień El Clasico

24.10.2025 Samorząd Uczniowski w Szkole Podstawowej im. Józefa Piłsudskiego w Jastkowie zorganizował wyjątkowe wydarzenie – Dzień El Clasico, inspirowany legendarnym starciem Realu Madryt i FC Barcelony.

Uczniowie i nauczyciele mogli tego dnia przyjść w barwach swoich ulubionych drużyn, a na przerwie odbyło się wspólne oglądanie najlepszych akcji związanych z tą historyczną rywalizacją. Samorząd Uczniowski podjął tę inicjatywę ze względu na ogromną liczbę fanów piłki nożnej wśród uczniów. W naszej szkole, gdy tylko jest rozgrywany mecz ekstraklasowej drużyny Moto-

ru Lublin lub europejskich gigantów, zawsze panuje duże poruszenie oraz sportowa atmosfera. Na korytarzu szkolnym uczniowie z wypiekami na twarzy omawiają aktualne wyniki swoich ulubionych drużyn. Wielu młodych kibiców nie tylko dopinguje z ogromną pasją ulubione drużyny, ale również z dużym zaangażowaniem trenuje w lokalnych klubach sportowych. Patrząc na nasze sportowe talenty, nie zadaję sobie pytania „Czy?” tylko „Kiedy?” będziemy mieli następcę Roberta Lewandowskiego. Dzień El Clasico - to wspaniała wspólna zabawa, sportowy duch i fantastyczna atmosfera!

MATEUSZ PIWKO

„Bolesław Chrobry – Koronacja, która zmieniła historię”

W szkołach podstawowych w Płuszczykach, Snopkowie i Ożarowie, dzięki współpracy z Lubelskim Centrum Rozwoju zrealizowano wyjątkową inicjatywę, której celem było przybliżenie jednego z najważniejszych wydarzeń w historii Polski – koronacji Bolesława Chrobrego w 1025 roku, pierwszego króla naszego państwa. Projekt ten miał nie tylko edukować, ale również wzmacniać tożsamość narodową i budować dumę z naszych dziejów, zwłaszcza wśród młodych ludzi. W ostatnich tygodniach odbyły się: Zajęcia edukacyjne „Śladami Bolesława Chrobrego” dla uczniów klas 4–8, obejmujące warsztaty, grę terenową i escape room, Konkurs literacko-plastykny „Chrobry oczami dziecka”, który przyniósł wiele pięknych, kreatywnych prac, „Turniej Młodych Giermków” dla klas 1–3, pełen emocji, radości i zdrowej rywalizacji. Działania te były realizowane z zachowaniem pełnej dostępności dla osób ze szczególnymi potrzebami, zgodnie z obowiązującymi standardami, co jest niezwykle ważne. Gratulujemy wszystkim uczniom, którzy tworzyli klimat tego projektu swoją ciekawością i energią. To dowód na to, że historia może stać się fascynującą przygodą i źródłem głębokiej refleksji.

KATARZYNA CHMIELOWIEC, MARZENA PAWŁOWSKA

Turniej Młodych Giermków

30 października 2025 r. sala gimnastyczna Szkoły Podstawowej w Snopkowie zamieniła się w dziedziniec średnio-wiecznego zamku, na którym odbył się Turniej Młodych Giermków, przygotowany przez panią Beatę Madej, a realizowany w ramach projektu stowarzyszenia Lubelskie Centrum Rozwoju „Bolesław Chrobry-Koronacja, która zmieniła historię”, współfinansowanego przez Urząd Marszałkowski w Lublinie.

Do zamku w Snopkowie przybyły damy dworu, rycerze i giermkowie z klas I - III, którzy przystąpili do rywalizacji w rozmaitych konkurencjach sprawnościowych, takich jak jazda na koniku, łucznictwo, walka na miecze, wyciąganie wozu z rzeki (przeciąganie liny), rzut włócznią do celu (rzut woreczkiem). Nie zabrakło też zadań dla dworu - dziewczęta musiały przenieść na tacy kubek z wodą tak, by nie uрониć z niego ani kropli. Uczestnicy mieli też za zadania posprzątać dziedziniec (toczenie piłki przy pomocy szczotki). Dodatkowo na korytarzu zostało przygotowane stoisko dla skrybów, którzy doskonalili się w umiejętności pisania i rysowania gęsim piórem. Wszyscy uczestnicy turnieju otrzymali pamiątkowe dyplomy i przypinki. W salach lekcyjnych czekał zaś na nich poczęstunek przygotowany przez rodziców.

BEATA MADEJ

Z wizytą w ratuszu i w telewizji

Uczniowie klasy V Szkoły Podstawowej w Snopkowie brali udział w wycieczce do TVP3 Lublin oraz do lubelskiego Ratusza. Podczas zwiedzania poznali różne zawody związane z pracą w telewizji, między innymi dziennikarza, prezentera, operatora kamery, montażystę, reżysera i dźwiękowca. Dowiedzieli się również, jak wygląda proces tworzenia programu i jak wiele osób pracuje nad każdą audycją.

W ratuszu uczniowie poznali historię i znaczenie tego miejsca dla miasta. Zwiedzili biuro miasta, gabinet prezydenta Lublina oraz salę obrad Rady Miasta, w której odbywają się ważne spotkania i podejmowane są decyzje dotyczące mieszkańców. Dowiedzieli się, czym jest rada miasta i jakie pełni funkcje. Szczególną atrakcją było wejście na balkon i wysłuchanie lubelskiego hejnału, granego codziennie w południe przez hejnalistę miejskiego. Uczestnicy z zainteresowaniem obserwowali ten wyjątkowy moment i mogli podziwiać panoramę Starego Miasta. Wycieczka była bardzo udana i dostarczyła wielu ciekawych informacji o pracy w mediach oraz o funkcjonowaniu władz miejskich Lublina.

ILONA SZYMZYK

Zielony rok pełen pomysłów

Uczniowie Szkoły Podstawowej im. Bolesława Prusa w Płouszowicach realizują szereg inicjatyw związanych z edukacją ekologiczną. Działania te prowadzone są w ramach ogólnopolskiego projektu „Gramy w zielone”, we współpracy z Zakładem Zagospodarowania Odpadów Komunalnych w Bełżycach, a także przy wsparciu wiedzy i materiałów zdobywanych dzięki uczestnictwu w projekcie „Centrum Edukacji Ekologicznej Fundacji Rozwoju Regionów – Szkolenie Nauczycieli”.

W ramach projektu „Gramy w zielone” uczniowie prowadzą obserwacyjne spacerki terenowe, tworzą szkolny kącik przy-

rodniczy, uczą się zasad prawidłowej segregacji odpadów oraz przygotowują prace plastyczne z materiałów naturalnych i poddanych recyklingowi. Dokumentacja podejmowanych działań prezentowana jest na facebookowym profilu Szkolnego Koła Przyrodniczego „EKO” oraz w przestrzeniach projektowych. Współpraca z ZZOK w Bełżycach obejmuje planowany udział w warsztatach ekologicznych, akcjach sprzątania gminy oraz korzystanie z materiałów edukacyjnych przekazywanych szkole. Dzięki temu uczniowie mają okazję poznać praktyczne aspekty recyklingu i systemu zagospodarowania odpadów.

Proekologiczne działania szkoły wspierają również treści i inspiracje z projektu „Centrum Edukacji Ekologicznej”. Materiały z kursu sprawiają, że zajęcia stają się bardziej nowoczesne, angażujące i mocniej osadzone w realnych problemach środowiskowych. Uczniowie poznają świat przyrody nie tylko w teorii, lecz przede wszystkim poprzez działanie i eksperyment. Rok szkolny 2025/2026 w Płouszowicach to czas, w którym ekologia przestaje być jedynie szkolnym obowiązkiem, a staje się przygodą, pasją i codzienną praktyką. Młodzi ekolodzy już dziś udowadniają, że mają siłę, by zmieniać świat.

BARBARA BRYDA

Wieczór Kultury w Płouszowicach

Szkoła Podstawowa w Płouszowicach wypełniła się energią, zaangażowaniem i twórczym działaniem za sprawą Wieczoru Kultury. Pierwszym punktem były zajęcia taekwondo, prowadzone przez doświadczonego trenera od lat współpracującego z naszą szkołą. Uczniowie z zaangażowaniem poznawali techniki samoobrony i zasady bezpieczeństwa. Była to świetna okazja, by poczuć ducha zdrowej rywalizacji. Po sportowych emocjach przyszedł czas na taniec prosto z Kuby - kroki salsy w rytmie ożywiającej muzyki. Taneczne animacje szybko porwały do zabawy nawet najbardziej nieśmiały uczestnik.

Następnie mniejsze grupy wykonywały rozmaite zadania. Jedna z drużyn wcieliła się w detektywów, którzy dzięki współpracy i logicznemu myśleniu rozwiązywali zagadki w szkolnym escape roomie i stopniowo docierali do celu. Inni trafili do tajemniczej „Szkoły magii”, gdzie – niczym młodzi czarodzieje – poszukiwali wskazówek prowadzących do ukrytej skrzyni skarbów. Część postawiła na intelektualną rywalizację i emocje płynące z gry towarzyskiej „Mafia z Płouszowic”. Wcielając się w konkretne role, musieli wykazać się spostrzegawczością i umiejętnością analizowania zachowań innych osób. Zabawa wywołała wiele emocji i pokazała, jak świetnie młodzież potrafi współpracować i bronić swoich racji.

Tego wieczoru szkoła w Płouszowicach dołożyła także ważną cegiełkę

w szerzenie świadomości społecznej, włączając się w ogólnopolską kampanię „Dzieciństwo bez przemocy” organizowaną przez Fundację Dajemy Dzieciom Siłę. Podobnie jak 3600 obiektów w całej Polsce, budynek naszej szkoły został podświetlony na czerwono – kolor, który symbolizuje uwagę, troskę i sprzeciw wobec krzywdzenia najmłodszych. Kampania przypomina o konieczności

dbania o bezpieczeństwo dzieci, reagowania na niepokojące sygnały i budowania świata, w którym każde dziecko czuje się widziane, słyszane i chronione.

Wieczór Kultury pozostanie w pamięci uczniów i nauczycieli na długo – jako wydarzenie pełne radości, współpracy, pozytywnej energii, ale również ważne przesłanie.

DOROTA KAZANOWSKA

Narodowe Czytanie w szkole

W Szkole Podstawowej im. Anny i Andrzeja Nowaków w Ożarowie odbyła się kolejna edycja ogólnopolskiej akcji **Narodowego Czytania**, która od wielu lat łączy miłośników literatury w całym kraju. Wydarzenie to wpisalo się na stałe w tradycję szkoły, promując czytelnictwo, kulturę żywego słowa oraz zachęcając uczniów do kontaktu z klasyką literatury polskiej.

W tym roku społeczność szkolna wsłuchiwała się w twórczość Jana Kochanowskiego, jednego z najwybitniejszych poetów polskiego renesansu. Fragmenty jego dzieł zaprezentowali zaproszeni goście: wójt Paweł Jędrejek, z-ca wójta Emilia Białek-Paluch, Kamil Ziółkowski – dyrektor Gminnego Ośrodka Kultury i Sportu w Jastkowie, Magdalena Zarzeka – dyrektor Gminnej Biblioteki Publicznej w Jastkowie,

Angelina Szymańska – przewodnicząca Rady Rodziców, a także panie Elżbieta Łuka, Teodora Czerniec i Bożena Jabłońska oraz uczniowie Julia Wójcik, Krystian Chyla i Jakub Stachyra. Interpretacje zaproszonych lektorów nadały tekstem Kochanowskiego wyjątkowego charakteru, ukazując ich ponadczasową aktualność i piękno. Uczniowie, nauczyciele oraz pracownicy szkoły mieli okazję uczestniczyć w wydarzeniu pełnym refleksji, kultury i literackiej wrażliwości. Spotkanie stało się wzruszającą lekcją historii i języka polskiego oraz przypominało, jak duże znaczenie ma pielęgnowanie tradycji narodowych. Dzięki wspólnemu czytaniu młodzież mogła jeszcze mocniej poczuć więź z dorobkiem polskiej kultury, a całe wydarzenie na długo pozostanie w pamięci uczestników.

AGNIESZKA SULEJ

Wolontariat w Ożarowie

Szkolny Klub Wolontariatu działający przy Szkole Podstawowej im. Anny i Andrzeja Nowaków ponownie pokazał, jak wiele dobra można zdziałać dzięki energii młodych ludzi, wsparciu rodziców i życzliwości całej społeczności szkolnej. Każda nasza akcja to nie tylko pomoc potrzebującym, ale przede wszystkim lekcja empatii, odpowiedzialności i otwartości na drugiego człowieka.

Herbatka dla Seniora

Naszą pierwszą inicjatywą tegorocznej działalności była akcja „Herbatka dla seniora”. Zebrane wcześniej herbaty i słodycze trafiły prosto w ręce osób starszych, których uczniowie spotkali w sobotnie przedpołudnie w pobliskim sklepie. Drobnym upominkiem i serdecznym uśmiechem dzieci wywołały wiele wzruszeń i pięknych rozmów.

Zbiórka jesiennych darów

W październiku przeprowadziliśmy zbiórkę ziemniaków na rzecz Domów Dziecka w Przybyśławicach i Dąbrowicy. Dzięki hojności mieszkańców oraz zaangażowaniu rodziców naszych uczniów, mogliśmy przekazać młodzieży z tych placówek pełne skrzynki zdrowych, jesiennych produktów.

Pamięć o tych, którzy odeszli

Ważną częścią naszej działalności jest troska o miejsca szczególnej pamięci. W ramach akcji „Znicz pamięci” uczniowie zadbali o groby patronów i osób zasłużonych dla ojczyzny. Towarzyszył temu konkurs na najpiękniejszą wiązanek na pomnik – dzięki niemu młodzież mogła w twórczy sposób wyrazić swoją pamięć i szacunek.

„Papierskie kremówki” – słodka pomoc

W październiku zorganizowaliśmy akcję sprzedaży „Papierskich kremówek”. Słodkości osłodziły dzień wszystkim kupującym, a jednocześnie pozwoliły nam wesprzeć Fundację „Dzieło Nowego Tyśiąclecia”. To piękny przykład, jak drobnym gestem i wspólne działanie mogą przynieść realne dobro.

Nasze plany – czas świątecznej jedności

Najbliższe tygodnie zapowiadają się równie intensywnie. Oprócz dyskoteki andrzejkowej przygotowujemy szczególne wydarzenie, które ma dla nas ogromne znaczenie – „Wspólne kołędowanie dla Seniorów”, organizowane w ramach akcji „Razem na Święta”. Chcemy zaprosić do naszej szkoły wszystkich seniorów,

których odwiedziliśmy przed Świętami Bożego Narodzenia i Wielkiej Nocy w poprzednich latach. Tym razem to my będziemy ich gościć w szkole – z kołędą, poczęstunkiem i serdeczną atmosferą.

Już rozpoczęliśmy przygotowania: uczniowie okolicznych szkół otrzymali regulaminy nowego gminnego konkursu plastycznego „Świąteczny Dar dla Seniorów”. To właśnie wykonane przez dzieci prace staną się upominkami dla naszych Kochanych Seniorów podczas świątecznego spotkania.

Pomoc na Mikołajki i wspólna zabawa

Przyjaciół z Domów Dziecka wspieramy również przy okazji nadchodzących Mikołajek. Nasi wolontariusze prowadzą zbiórkę kosmetyków i słodyczy, które zostaną im wręczone jako mikołajkowe paczki. Z radością zaprosiliśmy ich również na szkolną dyskotekę andrzejkową.

Raz jeszcze dziękujemy!

Za każdy uśmiech, każdą paczkę i każdą chwilę poświęconą drugiemu człowiekowi dziękujemy naszym wolontariuszom, ich rodzicom oraz wszystkim, którzy wspierają naszą działalność. Razem możemy naprawdę wiele – a najlepsze dopiero przed nami.

ANETA CHABROS, JUSTYNA WIATER

Razem bezpieczniej

OSP Moszenki zorganizowała piknik pod hasłem „Razem bezpieczniej” w ramach realizacji projektu pn. „Razem Bezpieczniej-Wzmocnienie potencjału OSP Moszenki i społeczności lokalnej” finansowego z Rządowego Programu Wsparcia organizacji pozarządowych - Moc Małych Społeczności.

Celem głównym projektu było zwiększenie potencjału instytucjonalnego OSP Moszenki oraz zwiększenie aktywności, integracji i odporności na kryzysy gminy Jastków, szczególności miejscowości Moszenki, Moszna, Ługów, Wysokie, Tomaszowice, Jastków. Dodatkowo projekt miał na celu wzrost kompetencji i świadomości w zakresie ratownictwa i pierwszej pomocy wśród członków OSP oraz społeczności lokalnej, wzmocnienie lokalnych struktur OSP i budowanie przyszłych kadr strażackich, budowanie postaw obywatelskich i zaangażowania społecznego.

Program pikniku obejmował kampanię informacyjno-szkoleniową, pokazy strażackie, animacje dla najmłodszych.

SPINANSOWANO ZE ŚRODKÓW NARODOWEGO INSTYTUTU WOLNOŚCI - CENTRUM ROZWOJU SPOŁECZEŃSTWA OBYWATELSKIEGO W RAMACH RZĄDOWEGO PROGRAMU WSPARCIA ORGANIZACJI POZARZĄDOWYCH MOC MAŁYCH SPOŁECZNOŚCI

Można było wziąć udział w szkoleniu z udzielania pierwszej pomocy oraz sytuacji kryzysowej: pożar, nawałnice, powódź katastrofy w ruchu lądowym, ewakuacji. Zorganizowany został również konkurs z nagrodami, na temat wiedzy na temat bezpieczeństwa przeciwpożarowego. Piknik cieszył się bardzo dużym zainteresowaniem, dziękujemy wszystkim za obecność.

WIOLETTA WOLIŃSKA

Wirtualna strzelnica

W budynku Ochotniczej Straży Pożarnej w Moszenkach funkcjonuje wirtualna strzelnica, która stała się miejscem regularnych szkoleń i ćwiczeń dla uczniów klas siódmych i ósmych szkół podstawowych z gminy Jastków. To nowoczesne zaplecze dydaktyczne pozwala młodzieży rozwijać umiejętności z zakresu bezpiecznego posługiwania się bronią, kształtować refleks, koncentrację, a także uczyć odpowiedzialności i zasad obowiązujących na strzelnicy - wszystko w pełni kontrolowanych, cyfrowych warunkach. Przez miniony rok szkolny uczniowie brali udział w zajęciach prowadzonych pod okiem wykwalifikowanych instruktorów. Regularne spotkania pozwoliły im poznać zarówno podstawy strzelectwa, jak i bardziej zaawansowane ćwiczenia symulacyjne.

20 listopada 2025 r. na strzelnicy w Moszenkach odbył się turniej finałowy, będący podsumowaniem całorocznego cyklu ćwiczeń. Do rywalizacji

przystąpili najlepsi uczestnicy zajęć reprezentujący szkoły podstawowe z terenu gminy.

I miejsce zajęła Hanna Sidor ze Szkoły Podstawowej w Tomaszowicach,

II miejsce zajęł Eryk Ptasieński ze Szkoły Podstawowej w Płuszczykach

III zajęł Bartłomiej Sałęga ze Szkoły Podstawowej w Ożarówie

Dla wyróżnionych uczestników Gmina Jastków ufundowała nagrody w postaci praktycznych akcesoriów survivalowych, które mają zachęcić młodych ludzi zarówno do aktywności fizycznej, jak i dalszego rozwijania pasji strzeleckich oraz umiejętności związanych z bezpieczeństwem. Projekt „Celny Strzał w Bezpieczeństwo – Szkolenie Strzeleckie dla Młodzieży” był organizowany we współpracy z Związkiem Oficerów Rezerwy Rzeczypospolitej Polskiej.

PATRYCJA BOGUSŁAW

Nasza sołtyska

Podczas uroczystej gali konkursu „Nasz Sołtys 2025”, zorganizowanej przez Samorząd Województwa Lubelskiego, uhonorowano najbardziej zaangażowanych i aktywnych sołtysów z całego regionu. Wydarzenie, w którym uczestniczyli marszałek województwa Jarosław Stawiarski oraz wicemarszałek Marek Wojciechowski, było doskonałą okazją do docenienia osób z oddaniem pracujących na rzecz swoich lokalnych społeczności.

Celem konkursu było wyróżnienie sołtysów, którzy swoją działalnością przyczyniają się do rozwoju sołectw, integracji mieszkańców oraz poprawy warunków życia w swoich małych ojczyznach. W tegorocznej edycji przyznano trzy nagrody główne oraz dziesięć wyróżnień, biorąc pod uwagę m.in. inicjatywy społeczne, efektywność wykorzystania funduszu sołeckiego, współpracę z gminą oraz plany dalszej działalności.

Joanna Łubiarz, sołtyska Panieńskiego, otrzymała wyróżnienie w konkursie, jako wyraz uznania dla jej ogromnego zaangażowania, troski o mieszkańców oraz konsekwentnych działań na rzecz rozwoju sołectwa. Serdecznie gratulujemy i dziękujemy za nieustanną pracę na rzecz naszej gminy.

PATRYCJA BOGUSŁAW

Miejsce przyjazne mieszkańcom

W lutym br. zaczął działać 20-osobowy, nieformalny Klub Seniora w Marysinie. organizuje zajęcia jogi, potańcówki, przejażdżki rowerowe, wycieczki. W czerwcu odwiedzili Porytowe Wzgórze, Janów Lubelski, Osadę Kochany. W lipcu, razem z KGW „Natalki” i „Marysieńki”, zorganizowali wyjazd do Krzemionek Opatowskich, Ćmielowa i Opatowa. W październiku klub wraz z panią sołtys i radną, Magdaleną Olszak, zaprosił do wspólnego świętowania Klub Seniora „Druga Młodość” ze Strzyżowa, gm. Horodło. Czas spotkania umiliły występy artystyczne przy akompaniowaniu Adama Szostakiewicza i Reginy Iwan. W listopadzie została zorganizowana potańcówka.

Sołtys i Rada Sołecka Marysina zorganizowali obchody Dnia Kobiet i Mężczyzn, a wokaliści Pracowni Głosu Pauliny Multan warsztaty i debatę o zdrowym odżywianiu i urodzie. Były też porady wizażysty poprowadzone przez Monikę Wójcicką, właścicielkę NutriSpa, które zgromadziły wielu gości, w tym radną powiatu, dr Annę Kot. KGW uczestniczyło w Jarmarku Firlejowskim i dożynkach gminnych. Rok 2025 w gminie upłynął w atmosferze obchodów 110 rocznicy bitwy pod Jastkowem. Z tej okazji radna i sołtys Marysina a także rada sołecka i Gminny Ośrodek Kultury i Sportu Jastkowie zs. w Dąbrowicy zorganizowali wiele imprez patriotycznych.

8 maja odbył się koncert piosenki patriotycznej «Wyśpiewam Ci Wolność», w którym uczestniczyli lokalni artyści - Maja Zaborska, Julia Rocka, Julia Rożen, Bartosz Kawecki, Zofia Opoń, Kasia i Tomek, zespół „Pokolenia” z Klubu Seniora w Jastkowie, z Jerzym Sadawą, Teresą Zawiaślak, Joanną Łubiarz, Antonim Nowickim i Ksawerym Popiołkiem. W koncercie uczestniczyli gospodarze naszej gminy, wójt Paweł Jędrejek, wicewójt Emilia Białek-Paluch i radna powiatu lubelskiego Karolina Poleszak. 8 czerwca odbył się «Dzień Dziecka - Przygoda z historią bitwy pod Jastkowem 1915», także z udziałem wójta i radnej powiatowej, Anny Kot. Tym razem były gry, zabawy, konkurs talentów, warsztaty z pieczenia pizzy, strącanie pacholek z OSP KSRG Moszenki, występ grupy tanecznej Dance Elite KIDS ze szkoły w Snopkowie. Rozstrzygnięty został konkurs plastyczny oraz nagrodzono uczestników gry terenowej „Śladami Legionistów”, zorganizowanej przez 1 JDH „Beluarda” im. św. Michała Archanioła. 27 czerwca, w ramach ogólnopolskiego projektu Białe Noce z Kulturą, miała miejsce druga edycja Nocy Świętojańskiej. Wydarzenie rozpoczął występ teatru młodzieżowego „Inwencja”, działającego przy DDK SM „Czechów” w Lublinie, a po nim „Kasia i Tomek” zaprosili na koncert w bieli.

Wrzesień w Marysinie kojarzony jest z festynem rodzinnym „Poznaj sąsiada”. Jak co roku organizatorzy festynu, sołtys i rada sołecka oraz GOKiS

zaprosili do współpracy szereg organizacji działających na terenie gminy Jastków. Zorganizowano rozgrywki szachowe dla 20 zawodników, które prowadziła Dorota Śliwińska z klubu sportowego „Tempo” Ożarów wraz z fundacją „Pod Damaszkiem”. Nagrody ufundowała Sunrise Chesse & Games – Szachowo. pl. Turniej Hobby Horse dla 30 zawodników poprowadziły Oliwia Żurek i Alicja Belniak. Były występy „Szkoły Tańca Chassemi Emili Osińskiej-Marczak”, Julii Rockiej oraz kreatywne animacje z przedszkolem w Snopkowie, dmuchańce, warsztaty plastyczne z biblioteką z Jastkowa, malowanie twarzy, pokazy straży pożarnej OSP KSRG Moszenki. Konkursy sponsorowali „Hagric Woźniacki”, Lewiatan Radosław i Dorota Woźniak, Odido Aneta i Jacek Kuwałek, „Bomar” rodzina Kosior. 16 listopada dyr. Dyrektor IPN w Lublinie, dr Robert Derewenda zaprezentował wystawę plenerową „Ojcowie Niepodległości”. Przybyli na nią wójt Paweł Jędrejek, radna powiatu Karolina Poleszak, proboszcz parafii w Snopkowie, Mirosław Matuszny, 1 JDH „Beluarda” im. św. Michała Archanioła i 5 Jastkowska Drużyna Harcerzy Rawelin oraz radny Jerzy Sidorowski i sołtys Natalina Edward Plecha. W części koncertowej wystąpili soliści Pracowni Głosu Pauliny Multan: Aleksandra Sternik, Julia Rocka, Martyna Pastusiak, Gabriela Stawecka, Magdalena Stawecka oraz grupa artystyczna z Jerzym Sadawą: Anieli Koroluk, Dominika Kowalczyk, Julia Adamek. Śpiewanie mieszkańców prowadzili: Jerzy Sadawa, Katarzyna Szyba, Kacper Malyszczak, Tomasz Jabłoński, Wiktor Litwinek. W grudniu w KAM organizowane są m.in. Mikołajki, warsztaty stroików i pierniczek. Czas wspólnego świętowania zakończy spotkanie oplatkowe wszystkich skupionych w KAM organizacji. (RED)

Wieczór wenezuelski w Dąbrowicy

W Dąbrowicy odbyło się kolejne spotkanie z kulturą krajów języka hiszpańskiego, zorganizowane przez Gminny Ośrodek Kultury i Sportu w Jastkowie, przy współpracy z Katedrą Świata Hiszpańskiego KUL oraz Koła Hiszpańsko-Polskiego KUL. Wieczór rozpoczął się otwarciem wystawy malarskiej Romana Czwienczka „Wenezuelskie pejzaże”. Prezentowane prace – pełne barw, bujnej przyrody i żywiołowości – wprowadziły publiczność w klimat odległego kraju nad Morzem Karaibskim. Następnie dyskutowano o historii, kulturze i życiu w Wenezueli. Eksperti – mgr Antonio Jiménez Andrade, lic. Klara Kraus, prof. Tomasz Nowicki oraz prof. Cezary Taracha – przybliżyli słuchaczom zarówno tradycję, jak i współczesne wyzwania tego państwa.

Drugą część wieczoru wypełnił koncert gitarowy, łączący muzykę wenezuelską z twórczością kompozytorów z innych krajów,

w wykonaniu Ady Jakubiak, Patrycji Niedoborek i Jakuba Niedoborka. Zabrzmiały m.in. żywiolowe utwory Celso Machado oraz klasyka bossa nova – „A Felicidade” Juana Carlosa Jobima, w pięknym opracowaniu Rolanda Dyensa. Zachwyciły też walc Antoni Lauro pełne elegancji i nostalgii i charakterystycznej latynoskiej lekkości. Po koncercie publiczność degustowała tradycyjne potrawy: arepę, empanadę oraz cuba libre. Smaki Ameryki Łacińskiej dopełniły całości wydarzenia, tworząc ciepłą i radośną przestrzeń spotkania kultur. Publiczność mogła nie tylko posłuchać, obejrzeć i skosztować, lecz przede wszystkim poczuć atmosferę tego niezwykle różnorodnego kraju.

Wydarzenie było doskonałym przykładem, jak w atrakcyjny sposób można przybliżyć odległe kultury i budować wrażliwość międzykulturową. Z niecierpliwością czekamy na kolejne odsłony tego cyklu. (RED)

GOPS w Jastkowie z dyplomem wojewody

21 listopada 2025 r. w Lubelskim Urzędzie Wojewódzkim w Lublinie odbyły się wojewódzkie obchody Dnia Pracownika Socjalnego – święta osób, które na co dzień niosą pomoc, wsparcie i nadzieję mieszkańcom regionu. W uroczystości wzięli udział przedstawiciele instytucji pomocy społecznej z całego województwa, samorządowcy oraz pracownicy wielu organizacji pozarządowych działających na rzecz osób potrzebujących.

Podczas wydarzenia uhonorowano pracowników i instytucje szczególnie wyróżniające się w swojej działalności. Wśród nagrodzonych znalazł się Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Jastkowie, który otrzymał dyplom wojewody lubelskiego. Wyróżnienie to stanowi uznanie dla kompleksowych działań podejmowanych przez ośrodek na rzecz mieszkańców gminy, w szczególności osób starszych, z niepełnosprawnościami, rodzin przeżywających kryzysy oraz osób zagrożonych wykluczeniem społecznym.

W treści dyplomu zaznaczono znaczący udział GOPS-u w inicjowaniu i realizowaniu programów

wsparcia oraz troskę o osoby znajdujące się w najtrudniejszej sytuacji życiowej. To ważne doświadczenie pracy zespołu, który każdego dnia mierzy się z wyzwaniami społecznymi, często działając po cichu, w sposób niewidoczny dla większości mieszkańców – lecz niezwykle istotny dla tych, którzy tej pomocy potrzebują.

W imieniu województwa podziękowania za zaangażowanie, profesjonalizm i empatię przekazał Krzysztof Komorski, wojewoda lubelski. Podkreślił, że pracownicy socjalni są nie tylko realizatorami przepisów, ale przede wszystkim ludźmi stojącymi najbliżej osób w kryzysie, często pierwszymi, do których trafiają ci, którzy szukają wsparcia.

Obchody zakończyły się symbolicznymi życzeniami dalszych sukcesów i satysfakcji z pracy zawodowej dla wszystkich pracowników pomocy społecznej. Nagroda dla GOPS w Jastkowie jest powodem do dumy i potwierdza wysoką jakość działań na rzecz mieszkańców gminy. To również motywacja do dalszej pracy – z sercem, zrozumieniem i profesjonalizmem.

Odtóż telefon

Za chwilę zacznie się świąteczna przerwa, od 19 grudnia aż do 6 stycznia dzieci pozostaną w domach. Dla nich to wymarzony odpoczynek od szkoły, ale dla dorosłych często maraton przygotowań, obowiązków i... stresu. To, czy będzie czasem niezwykłym, który naprawdę może coś zmienić zależy od nas, a sposób, w jaki przeżyjemy święta zostanie z naszymi dziećmi na długo.

Twoje dziecko potrzebuje ciebie bardziej niż prezentów,

a święta nie potrzebują perfekcji – potrzebują obecności. Niestety, wielu z nas wchodzi w grudzień z listą zadań: sprzątanie, zakupy, gotowanie, prezenty. I tak, w pogoni za „idealnymi świętami” gubimy to, co najważniejsze, a przecież nasze dzieci nie zapominają, jak błyszczał obrus ani czy pierogi były równe, ale zapamiętują, czy mieliśmy dla nich czas, czy potrafiliśmy słuchać, czy się do nas przytulili. Nie ma znaczenia, jak bogata będzie choinka. Liczy się, czy było przy niej ciepło, spokój i bliskość.

Dziecko nie potrzebuje idealnego rodzica. Potrzebuje rodzica obecnego. To wspólne pieczenie pierników, gra w planszówki, lepienie bałwana, spacer w zimowym słońcu pozostawia prawdziwe wspomnienia. Te momenty tworzą bezpieczeństwo emocjonalne dziecka. One uczą, że rodzina to nie tylko wspólne mieszkanie, ale przede wszystkim bycie razem. Nie da się kochać dziecka „w wolnej chwili”. Dzieci czują, kiedy jesteśmy obok, ale myślami gdzie indziej.

One nie potrzebują, byśmy byli doskonali – one potrzebują, byśmy byli naprawdę z nimi. To nie prezenty tworzą więź. Tworzy ją to, że rodzic odłoży na bok obowiązki i powie: „chodź, zrobimy

razem kakao”, poprosi: „opowiedz mi o swoim dniu” lub zaproponuje: „zagrajmy w coś, co lubisz”. Nie trzeba wielkich gestów. Wystarczy kilka minut wyłącznej uwagi, kilka chwil ciszy, w której dziecko wie, że naprawdę go słuchasz. Słuchaj sercem i nie oceniał, bo dzieci często nie mówią wprost o tym, co czują. Czasem są rozdrażnione, milczące, „niegrzeczne”, ale pod tym zachowaniem kryje się coś ważnego: lęk, zmęczenie, potrzeba bliskości. Święta to dobry moment, żeby po prostu posłuchać. Nie pouczać, nie poprawiać, nie dopytywać „dlaczego znowu...”, ale zapytać: „jak się czujesz?”, „co sprawiło, że było ci trudno?”, „czego potrzebujesz, żebym mógł ci pomóc?”. Takie pytania budują zaufanie i pokazują, że dziecko ma prawo do emocji, a ty jesteś po jego stronie.

Ograniczmy ekrany.

To one kradną nam prawdziwe relacje. Dziś największym złodziejem rodzinnego życia jest brak pieniędzy czy czasu. To ekrany – telefony, komputery, tablety. Siedzimy razem w jednym pokoju, ale każdy z nas jest gdzie indziej, w wirtualnym świecie, w którym nie ma dotyku, spojrzenia, rozmowy. Pamiętajmy, że dzieci uczą się przez obserwację. Jeśli widzą rodzica z telefonem w dłoni, uczą się, że rozmowa może poczekać, a ekran jest ważniejszy. Jeśli widzą rodzica, który odkłada telefon i mówi: „teraz jestem z tobą”, czują, że są ważne, dlatego spróbujmy w te święta naprawdę być razem, nie online, a więc tylko obok siebie. Wielu rodziców próbuje wynagrodzić dzieciom brak czasu prezentami. Ale żaden prezent nie zastąpi rozmowy, przytulenia, spojrzenia w oczy. Dzieci potrzebują wiedzieć, że są ważniejsze od wszystkiego innego. Nie pa-

miętają, co dostały pod choinkę, ale pamiętają, czy w tym czasie czuły się kochane. Nie zapamiętają, jak błyszczała bombka, ale zapamiętają, że mogły się śmiać, że było spokojnie, że były z rodziną.

Prosty plan

„Świątecznej obecności”:

1. Godziny offline – np. od 17:00 do 20:00 wyłączcie wszystko: telefony, TV, komputery. To czas dla Was.
2. Bez ekranów przy stole – niech posiłki będą chwilą rozmowy i śmiechu.
3. Cyfrowe wyzwanie rodzinne – kto dłużej wytrzyma bez telefonu, wybiera wieczorną aktywność.
4. Bądź przykładem – dzieci nie słuchają tego, co mówisz. Naśladują to, co robisz.
5. Daj dziecku to, czego nie da się kupić **Nie zapominaj o sobie.**

Rodzic, który nie odpoczywa, nie ma siły na czułość, a rodzic przemęczony staje się nerwowy, surowy, obojętny, nawet jeśli nie chce taki być. Daj więc sobie prawo do odpoczynku. Nie wszystko musi być gotowe. Nie wszystko musi być idealne. Święta to nie konkurs. To czas dla ludzi, nie dla rzeczy. Twoje dziecko nie potrzebuje perfekcyjnego domu, ale potrzebuje spokojnego, obecnego rodzica. Te dwa i pół tygodnia mogą wszystko zmienić. Od 19 grudnia do 6 stycznia możesz naprawdę coś odzyskać - bliskość, zaufanie, spokój, porozumienie. Zrób to nie dla „magii świąt”, ale dla codziennego życia, bo dziecko nie zapamięta, jak wyglądała choinka, ale zapamięta, czy w tym czasie czuło się kochane, ważne i widziane.

P. WOŹNIAK, PSYCHOLOG SZKOLNY

Klucz do równowagi i poprawy jakości życia

Zdrowie psychiczne jako element całościowego funkcjonowania człowieka odgrywa istotną rolę w prawidłowym funkcjonowaniu. Według Światowej Organizacji Zdrowia (WHO) na zdrowie psychiczne składają się: dobrostan fizyczny (zdrowie fizyczne), komfort psychiczny (spokój, opanowanie, emocje, stres) oraz prawidłowe relacje społeczne (znajomi, rówieśnicy, współpracownicy, przyjaciele).

Dość łatwo przychodzi nam dbanie o zdrowie fizyczne: gdy coś boli, idziemy do lekarza specjalisty, przyjmujemy – jeśli trzeba – leki, korzystamy z rehabilitacji. Zazwyczaj nie wstydzimy się mówić o tym, czy jesteśmy zdrowi, czy coś nam dolega. Fizyczne objawy łatwiej też zauważyć. A co w sytuacji, gdy objawów „na pierwszy rzut oka” nie widać lub maskują się pod postacią częstych bólów głowy, brzucha, karku, spadku energii, obniżonej odporności? Wtedy często znajdujemy wytłumaczenia: „za dużo pracuję”, „to przez ciśnienie”, „mam dużo obowiązków”, „nikt za mnie tego nie robi”, „wszystko na mojej głowie” itp. I przestajemy dbać o zdrowie psychiczne. Trudniej jest nam przyznać, że coś nam dolega, że potrzebujemy udać się do psychologa, psychoterapeuty lub lekarza psychiatry.

Psycholog jest osobą, która może udzielić nam wsparcia, wstępnie zdiagnozować problem i zasugerować rozpoczęcie terapii. Psychoterapeuta jest specjalistą oferującym terapie lub psychoterapie – krótkoterminową bądź długoterminową.

Co wpływa na zdrowie psychiczne?

Tak naprawdę – wszystko:

- **praca** – wykonywany zawód i związane z nim obciążenia, relacje ze współpracownikami;
- **dom** – rodzina, relacje wewnątrzrodzinne, sposoby rozwiązywania problemów/konfliktów, komunikacja;
- **szkoła** – relacje z rówieśnikami i nauczycielami, ogólna atmosfera, sposób uczenia się, reakcje na sytuacje stresowe;
- **relacje społeczne** – ich jakość, liczba znajomych i przyjaciół;
- **emocje** – czy potrafimy je nazwać, rozpoznać, właściwie komunikować oraz jak sobie z nimi radzimy;
- **zainteresowania** – czy je posiadamy i czy mamy czas na ich realizację;
- **relaks** – czy potrafimy odpoczywać, czy znamy sposoby odpoczynku i czy znajdujemy na nie czas;
- **obowiązki** – ich liczba, sposób organizacji czasu, odpowiedni podział zadań;
- **zajęcia dodatkowe** – ich liczba i częstotliwość;
- **jakość snu** – dbałość o higienę snu i odpowiednią długość odpoczynku;
- **dieta** – to, co jemy i jak jemy; zbilansowany sposób odżywiania dostosowany do wieku, płci i trybu życia;
- **aktywność fizyczna** – czy jest obecna i czy dbamy o jej regularność;
- **satysfakcja z życia** – ogólne zadowolenie, powody do radości, umiejętność cieszenia się drobnymi rzeczami;
- **stres** – czy potrafimy go rozpoznać, nazwać, czy znamy i stosujemy strategie radzenia sobie;

• nawyki codzienne – sposób, w jaki funkcjonujemy na co dzień.

W dbaniu o zdrowie psychiczne i jego jakość ważne jest **poczucie koherencji**. Konstruktem ten zawdzięczamy psychologowi Aaronowi Antonovsky'emu. Autor opracował teorię, według której im wyższe poczucie koherencji, tym niższa nasza podatność na stres. Na poczucie to składają się: **sensowność, zaradność i zrozumiałość**. **Sensowność**, czyli poczucie, że to, co robimy, ma sens i wartość; **zaradność**, czyli przekonanie, że potrafimy sobie poradzić, posiadamy zasoby i możliwości oraz **zrozumiałość**, czyli umiejętność wyjaśnienia sobie świata i wydarzeń, które nas dotyczą.

Jak naprawić zdrowie psychiczne?

Zdarza się, że nie jesteśmy w stanie zrobić tego samodzielnie. Punktem wyjścia może stać się refleksja: *co się ze mną dzieje oraz czy jestem w stanie sam sobie z tym poradzić*. Najpierw można porozmawiać z kimś bliskim. Jeśli taka rozmowa okaże się niewystarczająca, warto udać się na konsultację do psychologa lub psychoterapeuty, który pomoże zrozumieć sytuację oraz wspólnie poszuka sposobów poradenia sobie z trudnością, a czasem także z kryzysem.

Dbajmy o zdrowie psychiczne z takim samym zaangażowaniem jak o zdrowie fizyczne. Nie wstydzmy się prosić o pomoc.

KATARZYNA KUZIOLA
PSYCHOLOG, PSYCHOTERAPEUTA

Podróże Pani Borys

Ciekawość świata

Czytelnicy moich wspomnień pytają: jak to podróżowanie się u pani zaczęło? Zawsze byłam ciekawa świata. Chciałam podróżować, poznawać nowe miejsca i innych ludzi. Jednak w latach, w których dorastałam, możliwości realizowania tych marzeń były jeśli nie niemożliwe, to mocno ograniczone z przyczyn obiektywnych (możliwości finansowe) i subiektywnych (polityka paszportowa w systemie socjalistycznym). Przełom nastąpił w latach siedemdziesiątych. Pojawiły się tzw. „pieczątki w dowodzie osobistym”. Otóż w odpowiednim urzędzie, w księżeczce, jaką wtedy był dowód osobisty, wstemplowywano odpowiednią pieczątkę, która uprawniała do podróżowania bez paszportu do wszystkich krajów tzw. socjalistycznych.

Tak więc pieczątkę, pierwszy samochód (syrena), pewna stabilizacja finansowa, dwóch „odchowanych” synów i można było ruszać w świat. Póki co ten bliski. Czasem z mężem i synami, czasem tylko z mężem. Byliśmy jeszcze w miarę młodzi i zdrowi. Wystarczył nam namiot i dwa dmuchane materace. Zwiedziliśmy tak wszystkie okoliczne kraje. Koszty tych wypraw można było czasami obniżyć przywożąc do naszej Polski, pełnej ryn-

kowych niedoborów, pożądane u nas towary. Mały prywatny import.

Przyszedł rok 1976 i moja pierwsza wycieczka z biurem podróży Orbis. Do Turcji. Potem z tym samym biurem do Tajlandii - dzieliłam się wrażeniami na łamach naszego kwartalnika. To były wycieczki

zorganizowane, komfortowe. Jednak, niestety, po prostu drogie. Trzeba było szukać sposobów obniżenia kosztów zwiedzania świata. Wtedy w gronie znajomych bliższych i dalszych narodził się pomysł podróży tzw. trekkingowych - czyli sami się organizujemy, sami ustalamy program wyprawy. Najczęściej była to grupa kilkunastu osób. Znajomych i znajomych znajomych. Nie były to osoby przypadkowe. Wybieraliśmy lidera. On brał na siebie załatwianie wiz w ambasadach, kupno biletów lotniczych, rezerwację hoteli i inne sprawy organizacyjne. Zbieraliśmy się w dniu wylotu na lotnisko Okęcie w Warszawie i...w świat.

Mimo, że nie były to wyprawy tak komfortowe, jak „orbisowskie”, to dostarczały dużo więcej wrażeń. Poza tym sami ustalaliśmy program, trasę, plany korygowaliśmy też wspólnie. Nie byliśmy skrupowani godzinami posiłków, rozkładów jazdy. Oglądaliśmy miejsca, do których nie docierały grupy z biur podróży. Poznawaliśmy ludzi, których nie spotkalibyśmy w eleganckich hotelach. Oglądaliśmy kraj bez retuszu. Potem już tylko tak zwiedzałam świat.

JÓZEFA BORYS

STAWKI PODATKÓW LOKALNYCH NA 2026 ROK

PODATEK ROLNY					
I	1	za 1 ha przeliczeniowy (jeśli podatnik posiada gospodarstwo rolne)		159,00 zł	
	2	za 1 ha użytków rolnych (jeśli podatnik nie posiada gospodarstwa rolnego)		318,00 zł	
PODATEK OD NIERUCHOMOŚCI					
II	1	od gruntów związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej, bez względu na sposób zakwalifikowania w ewidencji gruntów i budynków - od 1 m ² powierzchni.		1,21 zł	
	2	od gruntów pod wodami powierzchniowymi stojącymi lub pod wodami powierzchniowymi płynącymi jezior i zbiorników sztucznych - od 1 ha powierzchni.		7,15 zł	
	3	od gruntów pozostałych, w tym zajętych na prowadzenie odpłatnej statutowej działalności pożytku publicznego przez organizację pożytku publicznego - od 1 m ² powierzchni.		0,63 zł	
	4	od gruntów niezabudowanych objętych obszarem rewitalizacji, o którym mowa w ustawie z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji (Dz. U. z 2021 r. poz. 485 z późn. zm.), i położonych na terenach, dla których miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego przewiduje przeznaczenie pod zabudowę mieszkaniową, usługową albo zabudowę o przeznaczeniu mieszanym obejmującym wyłącznie te rodzaje zabudowy, jeżeli od dnia wejścia w życie tego planu w odniesieniu do tych gruntów upłynął okres 4 lat, a w tym czasie nie zakończono budowy zgodnie z przepisami prawa budowlanego - od 1 m ² powierzchni.		0,63 zł	
	5	budynków mieszkalnych - od 1 m ² powierzchni użytkowej.		1,05 zł	
	6	budynków związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej oraz od budynków mieszkalnych lub ich części zajętych na prowadzenie działalności gospodarczej - od 1 m ² powierzchni użytkowej.		29,10 zł	
	7	budynków zajętych po raz pierwszy lub nabytych w 2025 roku na prowadzenie działalności gospodarczej - od 1 m ² powierzchni użytkowej.		14,55 zł	
	8	budynków zajętych na prowadzenie działalności gospodarczej w zakresie obrotu kwalifikowanym materiałem siewnym - od 1 m ² powierzchni użytkowej.		16,64 zł	
	9	budynków związanych z udzielaniem świadczeń zdrowotnych w rozumieniu przepisów o działalności leczniczej, zajętych przez podmioty udzielające tych świadczeń - od 1 m ² powierzchni użytkowej.		6,21 zł	
	10	budynków pozostałych, w tym zajętych na prowadzenie odpłatnej statutowej działalności pożytku publicznego przez organizację pożytku publicznego - od 1 m ² powierzchni użytkowej.		10,26 zł	
	11	od budowli		2% ich wartości	
PODATEK LEŚNY					
III	1	za 1 ha lasu		61,9014 zł	
PODATEK OD ŚRODKÓW TRANSPORTOWYCH					
IV	1	od samochodu ciężarowego o dopuszczalnej masie całkowitej pojazdu:			
		a) powyżej 3,5 tony do 5,5 tony łącznie		819 zł	
		b) powyżej 5,5 tony do 9 ton łącznie		1.367 zł	
		c) powyżej 9 ton i poniżej 12 ton		1.640 zł	
	2	od ciągnika siodłowego lub balastowego przystosowanego do używania łącznie z naczepą lub przyczepą o dopuszczalnej masie całkowitej zespołu pojazdów od 3,5 tony i poniżej 12 ton	1.914 zł		
	3	od przyczepy lub naczepy, które łącznie z pojazdem silnikowym posiadają dopuszczalną masę całkowitą od 7 ton i poniżej 12 ton, z wyjątkiem związanych wyłącznie z działalnością rolniczą prowadzoną przez podatnika podatku rolnego	1.640 zł		
	4	od autobusu, w zależności od liczby miejsc do siedzenia poza miejscem kierowcy:			
		a) mniejszej niż 22 miejsca	1.323 zł		
		b) równej lub wyższej niż 22 miejsca	2.362 zł		
		od samochodu ciężarowego o dopuszczalnej masie całkowitej pojazdu równej lub wyższej niż 12 ton			
	Dopuszczalna masa całkowita w tonach	Liczba osi jezdnych	Stawka podatku dla samochodów z zawieszeniem pneumatycznym lub zawieszeniem uznanym za równoważne (w zł)	Stawka podatku dla samochodów z innymi systemami zawieszenia osi jezdnych (w zł)	
	Nie mniej niż	Nie mniej niż			
	Dwie osie				
	12	18	2200	2200	
	18	25	2200	2200	
	25	31	2200	2200	
	31		2200	2200	
	Trzy osie i więcej				
	12	40	2700	2700	
	40		2700	2700	
	od przyczepy lub naczepy, które łącznie z pojazdem silnikowym posiadają dopuszczalną masę całkowitą równą lub wyższą niż 12 ton, z wyjątkiem związanych wyłącznie z działalnością rolniczą prowadzoną przez podatnika podatku rolnego				
	Dopuszczalna masa całkowita zespołu pojazdów: przyczepa (naczepa + pojazd silnikowy) (w tonach)	Liczba osi jezdnych	Stawka podatku dla przyczep i naczep z zawieszeniem pneumatycznym lub uznanym za równoważne (w zł)	Stawka podatku dla przyczep i naczep z innymi systemami zawieszenia osi jezdnych (w zł)	
	Nie mniej niż	Nie mniej niż			
	Jedna oś				
	12	18	1700	1700	
	18	25	1700	1700	
	25		1700	1700	
	Dwie osie				
	12	28	1900	1900	
	28	33	1900	1900	
	33	38	1900	1900	
	38		1900	1900	
	Trzy osie i więcej				
	12	38	2200	2200	
	38		2200	2200	

Nowe stawki za odpady w gminie Jastków

Od 1 listopada 2025 roku w gminie Jastków obowiązują nowe stawki opłat za odbiór odpadów komunalnych. Przed zmianą ustawy o utrzymaniu czystości i porządku, odzież i tekstylia były głównie:

- Wyrzucane do odpadów zmieszanych
- Był to najczęstszy sposób postępowania ze zużytymi tekstyliami, które nie nadawały się do ponownego użytku. Mieszkańcy wrzucali je do czarnych pojemników na odpady zmieszane, zgodnie z ówczesnymi przepisami.
- Oddawane organizacjom charytatywnym
- Wiele firm i organizacji zajmujących się zbiórką odzieży prowadziło zbiórki, które były alternatywą dla wyrzucania tekstyliów do śmieci.
- Brak selektywnej zbiórki
- Zgodnie z wcześniejszymi przepisami, gmina nie miała ustawowego obowiązku zbierania odpadów tekstylnych selektywnie. Oznaczało to, że znaczna część tekstyliów trafiała na składowiska.

Po zmianie ww. ustawy Gmina ma obowiązek przyjmować te odpady do Punktów Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych. Ponadto Gmina zorganizowała dodatkową objazdówkę odzieży i tekstyliów: 2x w ciągu trwania umowy z Wykonawcą tj. w październiku 2025 r. oraz w kwietniu 2026 r.

Pierwsza zbiórka już się odbyła, zebraliśmy 64,38 ton tekstyliów, a koszt ich odbioru i zagospodarowania wyniósł 76 483, 00 zł.

Dlaczego koszty systemu rosną?

Wzrost stawek nie jest decyzją podejmowaną z dnia na dzień – to efekt szeregu czynników, które wpływają na gospodarkę odpadami w całej Polsce.

Wzrost kosztów odbioru i zagospodarowania odpadów komunalnych spowodowany jest:

1. wzrostem płacy minimalnej; System gospodarki odpadami jest w głównym stopniu oparty na ludzkiej pracy, stąd czynnikiem, który w znacznej mierze wpływa na koszty funkcjonowania systemu, a tym samym koszty odbioru i zagospodarowania odpadów jest znaczący wzrost płacy minimalnej w trakcie ostatnich 5 lat. Kodeks pracy gwarantuje pracownikom zatrudnionym na podstawie umowy o pracę otrzymywanie płacy minimalnej. Kwestie związane z płacą minimalną reguluje ustawa z dnia 10 października 2022 r. o minimalnym wynagrodzeniu za pracę. Zwiększenie płacy minimalnej ma wpływ także na zwiększenie wielu świadczeń otrzymywanych przez pracowników, m.in. dodatek za pracę w porze nocnej, wynagrodzenie za czas gotowości do pracy i przestój, czy minimalną podstawę wymiaru zasiłku chorobowego. Ponadto zwiększająca się płaca minimalna wymusza na pracodawcach adekwatne podwyżki płac dla pozostałych pracowników, co niewątpliwie generuje dodatkowe koszty przedsiębiorców. W 2025 r. płaca minimalna wynosi 4.666,00 zł brutto co stanowi wzrost aż o 66,64% w stosunku do roku 2021 r., kiedy dokonano ostatniej zmiany opłaty za gospodarowanie odpadami. Płaca minimalna w roku 2021 wynosiła 2.800 zł. brutto.
2. wzrostem opłat za korzystanie ze środowiska; W roku 2025 wzrost opłat za korzystanie ze środowiska w porównaniu do roku 2019 wyniesie 43,94 %, tj. z 290,40 zł/Mg do 418,03 zł/Mg. Są to opłaty, które ponosi przedsiębiorca za każdą tonę odpadów, której nie można przetworzyć i trafia ona na składowisko;
3. wzrostem kosztów zagospodarowania frakcji

palnej, tzw. PRE-RDF z 279,00 zł/Mg w 2019 r. na 584,50 zł/Mg w 2024 r., co stanowi wzrost o 209,50%;

W kwestii wyjaśnienia PRE-RDF to wysokokaloryczna frakcja odpadów komunalnych przygotowywana do produkcji paliwa alternatywnego (RDF), które nadaje się do spalania w celu odzyskania energii. Przedsiębiorca, który ponosi odpowiedzialność za PRE-RDF, to zarządzający instalacją przetwarzającą odpady, na przykład sortownią.

4. wzrostem kosztów odbioru i zagospodarowania odpadów odbieranych bezpośrednio sprzed posesji w porównaniu z cenami w ostatnio obowiązującej umowie z Wykonawcą:
 - zmieszane odpady komunalne 200103 z 1112,40 zł/Mg na 1232,28zł/Mg co stanowi wzrost o 10,77%;
 - opakowania ze szkła 150107 z 540 zł/Mg na 972,00 zł/Mg, co stanowi wzrost o 80%;
 - opakowania z papieru i tektury 150107 z 648,00 zł/Mg na 972,00 zł/Mg, co stanowi wzrost o 50%;

- opakowania z tworzyw sztucznych 150102 z 777,60 zł/Mg na 972,00 zł/Mg, co stanowi wzrost o 25%;
- odpady ulegające biodegradacji 200201 - z 648,00 zł/Mg na 972,00 zł/Mg, co stanowi wzrost o 50%;
- popiół z gospodarstw domowych 200199ex - z 637,20 zł/Mg na 972,00 zł/Mg, co stanowi wzrost o 52,54%;
- odpady wielkogabarytowe odbierane podczas tzw. „wystawki” z 777,60 zł/Mg na 1080,00 zł/Mg co stanowi wzrost o 12,35%;
- 5. spadkiem cen sprzedaży wysegregowanych surowców (papier, tworzywa sztuczne, szkło) o połowę;
- 6. wprowadzeniem systemu kaucyjnego od 1 października 2025 roku, co może spowodować zmniejszenie strumienia surowców wtórnych odbieranych przez przedsiębiorcę w ramach umowy na odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych;
- 7. koniecznością doposażenia floty pojazdów o pojazdy niskoemisyjne i/lub zeroemisyjne, co wynika z ustawy z dnia 11 stycznia 2018 r. o elektromobilności i paliwach alternatywnych,
- 8. wzrostem kosztów związanych z utrzymaniem floty pojazdów, np. ubezpieczeń;
- 9. wzrostem cen paliw w analizowanych latach o około 32 %, nie uwzględniając drastycznych skoków cen podczas pandemii COVID-19;
- 10. wzrostem cen mediów;
- 11. kosztami związanymi z modernizacją i naprawa-

12. mi instalacji do zagospodarowania odpadów; inflacją;
13. Zbyt mała segregacja odpadów przez mieszkańców; W 2024 roku tylko 38% odpadów w gminie Jastków zostało zebranych selektywnie. Oznacza to, że ponad połowa odpadów, które mogłyby zostać przetworzone i ponownie wykorzystane, trafiła do pojemników na odpady zmieszane. Konsekwencje braku osiągnięcia poziomu odzysku odpadów to głównie kary finansowe nakładane na gminę, co powoduje obciążenie budżetu gminy.

Każdy nieposegregowany worek to strata surowców i dodatkowy wydatek dla całej wspólnoty. Im gorzej segregujemy, tym więcej płacimy.

14. Zwiększona ilość odpadów komunalnych; Z roku na rok w gminie Jastków notuje się wzrost ilości śmieci produkowanych przez mieszkańców. Większa konsumpcja, rozwój budownictwa i zakupów internetowych (a tym samym więcej opakowań) sprawiają, że ilość odpadów wzrasta, a system ich odbioru i przetwarzania musi być rozbudowywany.

Zasady segregacji – przypomnienie

Aby uniknąć niepotrzebnych kosztów i pomóc w ochronie środowiska, Urząd Gminy przypomina zasady selektywnej zbiórki:

- **Niebieski worek** – papier i tektura
- **Żółty worek** – metale i tworzywa sztuczne
- **Zielony worek** – szkło
- **Brazowy worek** – bioodpady
- **Czarny pojemnik** – odpady zmieszane (tylko to, czego nie da się posegregować)

Odpady, które można zebrać w sposób selektywny, a które trafiają do zmieszanych odpadów komunalnych:

- ♦ Pozostałe poniżej 10 mm – 22% - to największa kategoria. Obejmuje bardzo drobne frakcje (piasek, popiół, ziemia, rozdrobnione pozostałości organiczne i nieorganiczne).
- ♦ Kuchenne – 18% - odpady biodegradowalne, jak resztki jedzenia.
- ♦ Tworzywa sztuczne – 16% - spora ilość plastiku nadal trafia do odpadów zmieszanych.
- ♦ Papier i tektura – 12% - mimo, że powinny być segregowane, nadal duża ich część ląduje w odpadach zmieszanych.
- ♦ Odpady zielone – 12% - trawa, gałęzie, liście - również jak odpady kuchenne mogą być kompostowane lokalnie.
- ♦ Szkło – 10% - dość wysoki poziom jak na odpad zmieszany - wskazuje na nieprawidłową segregację.

Duży udział tych frakcji sugeruje problem z prawidłowym wydzieleniem frakcji drobnych lub wysokie zużycie pieców/kominków (popiół), co jest charakterystyczne dla terenów wiejskich. Wysoki udział odpadów kuchennych wskazuje na duży potencjał do kompostowania, które mogłoby zmniejszyć masę odpadów zmieszanych. Znaczący udział odpadów selektywnych we frakcji zmieszanej świadczy o niewystarczającej segregacji, braku świadomości ekologicznej, lub może wynikać po prostu z braku chęci do prawidłowej segregacji.

Podkreślamy, że sukces systemu gospodarki odpadami zależy od codziennych nawyków mieszkańców. Jeśli każdy z nas dołoży małą cegiełkę, efekty będą ogromne. Segregujmy odpady, bo to nasz wspólny obowiązek i inwestycja w przyszłość gminy Jastków.

KATARZYNA JUSZCZAK

Nazwa inwestycji	Miejscowość	Lata realizacji	Koszt poniesiony
Budowa wyniesionego przejścia dla pieszych na drodze Nr 128512 L w m. Panieńszczyzna	Panieńszczyzna	2025	36 977,51 zł
Zakup i montaż lamp oświetleniowych - fundusz sołecki	Na terenie całej gminy	2025	90 405 zł
Przebudowa budynku administracyjno-biurowego do obsługi ujęcia wody w Jastkowie	Jastków	2025	176 276,13 zł
Rozbudowa i przebudowa tarasu oraz schodów zewnętrznych przy budynku GOPS w Jastkowie zs. w Sieprawicach	Sieprawice	2025 - 2026	185 386 zł
Wykonanie altany i utwardzenie podłoża na działce gminnej w m. Dębówka	Dębówka	2025	28 047,32 zł
Termomodernizacja budynku Szkoły Podstawowej w Płouszowicach - przebudowa kotłowni	Płouszowice Kolonia	2025	1 449 258,17 zł
Wykonanie piłkochwytywów na boisku przy SP Tomaszowice	Tomaszowice Kolonia	2025	18 620 zł
Rozbudowa Żłobka Samorządowego "Akademia Malucha"	Panieńszczyzna	2025 - 2026	W trakcie realizacji
Wymiana opraw oświetleniowych w Gminie Jastków	Na terenie całej gminy	2024 - 2025	467 400 zł
Rozwój bazy rekreacyjno-turystycznej z poszanowaniem przyrody	Panieńszczyzna	2024 - 2026	W trakcie realizacji
Zabytkowe freski i polichromie Zespołu pałacowo - parkowego w Panieńszczyźnie, Gmina Jastków	Panieńszczyzna	2024 - 2025	1 623 895,46 zł
Budowa ogólnodostępnej infrastruktury sportowej w Gminie Jastków	Tomaszowice Kolonia	2022-2024	W trakcie realizacji
Budowa sieci wodociągowej o długości 657,50 m	Jastków	2025	181 879,05 zł
Budowa sieci wodociągowej o długości 1580,50 m	Natalin	2025	378 333,43 zł
Budowa sieci kanalizacji sanitarnej o długości 1959,50 m	Dębówka	2025	1 126 613,39 zł
Budowa sieci kanalizacji sanitarnej o długości 3419,52 m	Panieńszczyzna i Natalin	2025	2 013 112,16 zł
Budowa sieci wodociągowej o długości 172,00 m	Ożarów	2025	77 386,68 zł
Budowa sieci kanalizacji sanitarnej o długości 10 159 m	Dąbrowica	2022- 2025	9 383 753,53 zł
Wykonanie umocnienia rowu (skarpa, dno i przeciwskarpa) w pasie drogowym drogi gminnej NR 105991L w miejscowości Piotrawin	Piotrawin	2025	37 515,00
Budowa sieci oświetlenia drogowego drogi gminnej NR 105979L w m. Panieńszczyzna	Panieńszczyzna	2022-2025	159 408,00
Przebudowa drogi gminnej NR 105951L, na działce nr ewid. 241 w m. Ługów, gmina Jastków (odcinek o długości 924,42m)	Ługów	2024-2025	701 350,10
Budowa parkingu przy budynku GOPS w Sieprawicach	Sieprawice	2023-2025	83 036,55
Przebudowa drogi gminnej NR 105985L w m. Dąbrowica, ul Legionowa, Dąbrowica ul. Kresowa.	Dąbrowica	2025	441 882,17
Dostawa kruszywa dolomitowego wraz z wbudowaniem na terenie Gminy Jastków	Teren całej gminy	2025	303 358,50
Wykonanie bieżących remontów dróg masą asfaltową z wbudowaniem	Teren całej gminy	2025	244 500,00

ZABYTKOWE FRESKI I POLICHROMIE ZESPOŁU PAŁACOWO - PARKOWEGO W PANIEŃSZCZYŹNIE

SZKOŁA PODSTAWOWA W PŁOUSZOWICACH - PRZEBUDOWA KOTŁOWNI

ZALEW

BOISKO

DROGA WEWNĘTRZNA ZALEW

PŁOUSZOWICE SZKOŁA

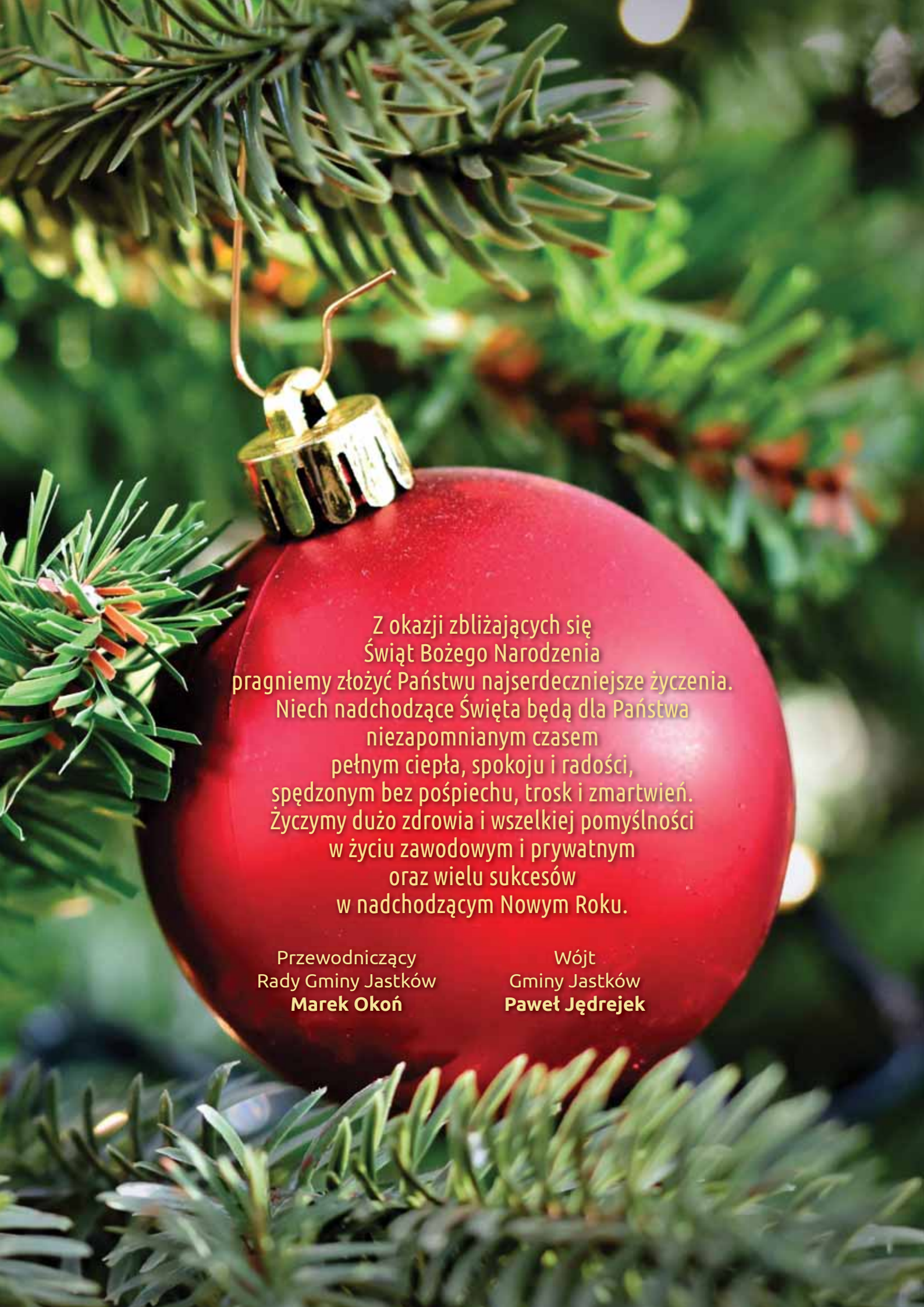
BOISKO TOMASZOWICE

ROZBUDOWA ŻŁOBKA SAMORZĄDOWEGO "AKADEMIA MALUCHA"

ALTANA I UTWARDZENIE PODŁOŻA NA DZIAŁCE GMINNEJ W M. DĘBÓWKA

Z okazji zbliżających się
Świąt Bożego Narodzenia
pragniemy złożyć Państwu najserdeczniejsze życzenia.
Niech nadchodzące Święta będą dla Państwa
niezapomnianym czasem
pełnym ciepła, spokoju i radości,
spędzonym bez pośpiechu, trosk i zmartwień.
Życzymy dużo zdrowia i wszelkiej pomyślności
w życiu zawodowym i prywatnym
oraz wielu sukcesów
w nadchodzącym Nowym Roku.

Przewodniczący
Rady Gminy Jastków
Marek Okoń

Wójt
Gminy Jastków
Paweł Jędrejek